

ΑΓΡΟΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΕΠΙΘΕΡΜΕΙΣ

ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Πρόδος μετά φρονήσεως
Ἐφαρμογή μετά μαθήσεως

Θεωρία ἀνευ πράξεως εἶνε τι κενόν
πρᾶξις ἀνευ θεωρίας εἶνε τι τυφλόν.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΗ^{ΟΝ} ΑΡΙΘ. 190

15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1928

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ βιομηχανία καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἐν Ἑλλάδι. — Αἱ ἱεραὶ μοναί. Τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις. (Καθηγητοῦ κ. Γ. Χατζιδάκι). — Παθήσεις φυτῶν: Τὰ κυριώτερα βλαπτικὰ ἕντομα τῆς συκῆς. — Λιπασματολογικά: Μορφή ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ἄμπελος προτιμᾷ τὰς εἰς αὐτὴν ἀναγκαιούσας θρεπτικὰς οὐσίας. — Τὰ χημ. λιπάσματα ἐν Μακεδονίᾳ. — Νέα Γεωπονικὰ βιβλία: Ἡ χλωρὰ λίπινσις (ὑπὸ κ. Θ. Νελά). — Λάθη εἰς τὴν χρῆσιν χημ. λιπασμάτων. — Διόρθωσις τυπογραφικοῦ λάθους. — Ἐπὶκαιρα: α' Παράδειγμα πρὸς μίμησιν. β' Περιοπορίνη. — Ἀλληλογραφία.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΟΠΕΙΑ

Ἀναπαραγωγὰ ζῶα εἰς λειβάδια Μακεδονίας.

Ο ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

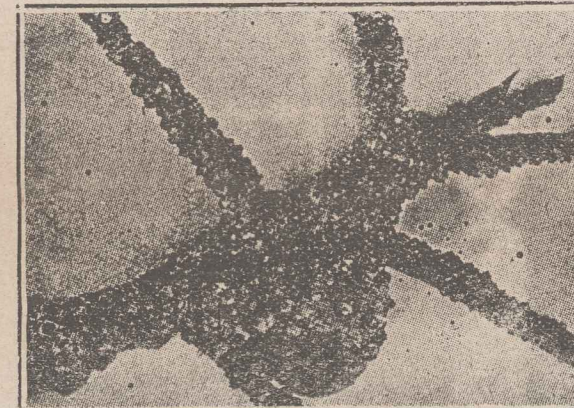
ΕΙΣ ΤΟΝ ΖΗΤΟΥΝΤΑ ΠΕΜΠΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΑΠΑΝΑΙΣ ΤΗΣ Α. Ε. Ε. Χ. Π. Λ.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ : ΑΡΙΣΤ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ ΓΕΩΠΟΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ ΑΡ. 33

Η ΨΩΡΑ ΤΗΣ ΣΥΚΗΣ ΚΗΡΟΠΛΑΣΤΗΣ (CEROPLASTES RUSCI)

Κλάδος και καρπός συκής προσβελημένοι
από ψώραν.

Σκουτελλίστα ή Κυανή. (Scutellista Cyanea
Motsch). Ασπονδός έχθρος του Κηροπλάστου.

(Βλέπε άρθρον μας σελίς 23)

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΧΗΜ. ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Τα χημ. λιπάσματα πρό του έτους 1910

Η χρήση των χημικών λιπασμάτων εις την Πατρίδα μας μέχρι του 1910, από πρακτικής απόψεως, ήτο τελείως άγνωστος· μέχρι της εποχής εκείνης μόλις και μετά βίας έχρησιμποιούντο κατ' έτος εν Ελλάδι ολίγοι τόνοι χημικών λιπασμάτων· τούτους δέ κατὰ μέγα μέρος μετεχειρίζοντο τὰ Κρατικά Γεωργικά Ιδρύματα (Σχολαί καί Σταθμοί) καί μερικοί προσδευτικοί κτηματίαι, μάλλον έρασιτεχνικώς πρός πειραματισμούς· κατὰ ταύτα δυνάμεθα νά είπωμεν, ότι μέχρι του 1910 ή χρήση των χημικών λιπασμάτων ήτο τελείως άγνωστος εις τόν

καθαυτό γεωργικόν κόσμον.

Κατά τό 1910 ιδρύθη ή 'Αν. 'Ελλ. 'Εταιρία Χημικών Προϊόντων καί Λιπασμάτων καί άμέσως δ' 'Ελλην 'Αγεώτης ήρχισε νά πείθεται νά δοκιμάζη καί νά μεταχειρίζεται τὰ χημικά λιπάσματα, τών οποίων τήν ανάγκην από πολλών έτών διησθάνετο, τών οποίων έμω; τήν φύσιν, ιδιότητας κτλ. τελείως ήγνόει έως τότε· έμαθε δέ από τής διδασκαλίας καί πρό πάντων από τού; άποδεικτικού; άγρόδ; που τακτικά καί παντού έλαμνεν ή ΑΕΕΧΠΛ.

Ο 'Ελλην άγρότης από μακρόν χρόνών οφθαλμοφανώς έ-
βλεπεν ότι αί έσοδοί αι από χρόνο σέ χρόνο τακτικά κατέπι-

Οι γεωργοί, οι ούδ'όπως σκεπτόμενοι και διλιώτερον κινού-
μενοι καταντούν τέλειοι ρουτινιέριδες, όλίγον διατρέποντες
από τὰ ζώα τὰ όποια άκολουθούντα τὰ φυσικά ένστικτά των
δέν δύνανται νά μεταβάλλωσι ούδ' έπ' ελάχιστον τήν φύσιν των
και νά βελτιώσωσιν έστω και στοιχειωδώς τόν τρόπον τής
ζώης των.

Έξ άλλου δέ πάλιν οι γεωργοκτηματίαι, οι άλογ'ότως και
μέ ταχύτητα έσπευσμένην, μη συμβαλλομένην πρὸς τήν φύσιν
των γεωργικών έργων, σπεύδοντες πρὸς μεταβολήν δὴθεν βελ-
τιωτικῶς μη καλῶς μελετημένης, επιφέρουσι σοβαρωτάτας
ζημίας, όχι μόνον εις έαυτούς, αλλά και εις τήν όλην γεωργίαν
όλοκλήρου τής χώρας, διότι αι άποτυχίαι των παρεμποδίζουν
κάθε πρόδον.

Ο χώρος δέν μάς επιτρέπει έκτενῶς νά εξετάσωμεν τὸ
σπουδαίον τούτο ζήτημα, και περιοριζόμεθα νά συστήσωμεν εις
τούς γεωργοκτηματίαις τὸ Σπεῦδε βραδέως και τὸ δοκιμά-
ζετε πάντα και κρατεῖτε τὸ καλόν. Κατὰ ταῦτα, δ' Έλ-
λην γεωργοκτηματίαις, έστω και δ' προσδευκώτατος, δ' άγνώ-
στος ἡ άκούσας τι περί χημικών λιπασμάτων δέν ἤδυνάτο νά
τὰ δοκιμάσῃ, καθ' έσον μάλιστα δέν ἤδυνάτο νά εύρῃ ἐν τῇ
άγορᾷ τοιαῦτα.

Διὰ νά διαδοθῇ τὰ χημικά λιπάσματα άπαραίτητον ἦτο
δ' γεωργοκτηματία: νά έβλεπε τὰ άποτελέσματα των λιπασμά-
των και συγχρόνως νά ἤδυνάτο νά εύρισκε τοιαῦτα ἐν τῇ ά-
γορᾷ διὰ νά δύναιτο μόνος του νά τὰ δοκιμάζῃ δηλ. ἡ περί λι-
πασμάτων διδασκαλία έπρεπε συγχρόνως νά παρακολουθηται
και από τήν προσφορὰν τοιούτων, ώστε δ' γεωργοκτηματίας
εύκόλως νά προμηθευταί μικρᾷ ποσότητι πρὸς δοκιμήν.

Τὰ πράγματα αὐτὰ (π.χ. ἡ διὰ τοῦ παραδείγματος διδασκα-
λία τῆς χρησιμότητος των χημ. λιπασμάτων, δ' κανονισμός τοῦ
έμπορίου αὐτῶν κτλ.) εις τὸ χαρτί—θεωρητικῶς—φαίνονται
άπλά, ἀλλ' ἐν τῇ πράξει είναι άρκετά δύσκολα, και ἡ άκριβής
και εις όπως δῆποτε μεγάλην κλίμακα έφαρμογή των άπαιτεῖ
σπουδαίως χρηματικῶς θυσίας και πολλήν ἐπιμέλειαν και άκό-
μη περισσοτέραν όπομονήν και έπιμονήν. Τήν εργασίαν ταύτην
—δικαιολογημένως δυνάμεθα νά έπαινωμεν τὸ θαῦμα τούτο—
παρ' ἡμῖν έτετέλεσεν ἡ ΑΕΕΧΠΑ (με μείστην έπιτυχίαν από
τοῦ πρώτου έτους τῆς ίδρύσεώς της (1911) και μετὰ παρέλευ-
σιν 17 όλοκλήρων ἐτῶν είναι άναγκασιμένη νά τὰ εξακολου-
θῇ και μάλιστα εις μεγαλειτέραν κλίμακα και με σπουδαιότε-
ρας θυσίας διότι δέν είναι μικρὸν πρᾶγμα νά συνεισθεταί 600.
000 Ἀγρότας νά μάθουν νά χρησιμοποιοῦν νέας μεθόδους κα-
ταβάλλοντες μάλιστα μεγάλα χρηματικά ποσά.

Ἡ δράσις τῆς ΑΕΕΧΠΑ

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ, έχουσα άπόλυτον πεποιθήσιν άφ' ένός μὲν
εις τήν προσδευκώτητα τοῦ έλληνος κτηναίου και άφ' έτέρ-
ου εις τήν θαυματουργόν ένέργειαν των χημικών λιπασμάτων
με έκτακτον θάρρος και έπιμονήν ανέλαβε τήν εισαγωγὴν τού-
των παρ' ἡμῖν συγχρόνως δέ, καλῶς γνωρίζουσα τὰς δυσκολίας
αἵτινες—ώς άνωτέρω εξήτέσαμεν—φύσει παρουσιάζονται εις τήν
έκτέλεσιν και έπιτυχίαν των τοιούτων έργων με όπομονήν και
έπιμονήν, όδοβαλλομένη εις μεγίστας όλικᾶς θυσίας έπροπ-
γάνδισε τὰ προϊόντα τῆς: άφθόνως έσπαιρε τὸν καλὸν σπόρον
και με όπομονήν άνέμενε τήν ώραν τοῦ θερισμοῦ, με τήν πε-
ποίθησιν δτι δ' σπαρεῖς σπόρος εις άγαθήν έπείσε γῆν· συγχρό-
νως δέ προπόντως έπεριποιήθη τὴν σποράν τῆς παρ' κινώσεως και
ώθοδσα τὸν γεωργοκτηματίαν εις τήν όδὸν τῆς πρόδου· άφ' έ-
τέρου δέ διενήργησε λιανικὸν έμπόριον των λιπασμάτων καθ'
όλην τήν χώραν δι' άντιπροσώπων, έφοδιασμένων με έπαρκεῖς
και διαρκεῖς παρακαταθήκας: λιπασμάτων, διότι κίλλιστα έ-
γνώριζεν δτι τὸ έμπόριον καταγιγνεται μόνον με έμπροδύματα ά-
σφαλοῦ, και εύκόλου καταναλώσεως: τὰ δέ λιπάσματα τότε
δέν είχαν τὴν ιδιότητα ταύτην, ώστε άπαραίτητος ἦτο ἡ έγκα-
τάστασις άντιπροσώπων πωλούντων λιανικῶς.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ, πιστεύουσα εις τήν άπόλυτον έπιτυχίαν τοῦ
έργου της και έχουσα τήν ψυχραιμίαν τῆς άναμονῆς διὰ τὰ ά-
σφαλή άποτελέσματά της, άφ' ένός μὲν ίδρυσε πολυδαπάνους
έγκαταστάσεις ειδικᾶς, άπωτέρας άποδώσεως και άφ' έτέρου διὰ

μεγίστων χρηματικῶν καταβολῶν προπαρεσκεύασιν τὸ έδαφος·
ώστε δ' γεωργός εἰς ιδίαν άντιλήψιν νά έκτιμήσῃ τὰ πλεονε-
κτήματα των χημικών λιπασμάτων και συγχρόνως με πάντα
εύκόλως και εις χαμηλὴν τιμὴν νά εύρίσκῃ και εις αὐτὸ τὸ χω-
ριον του τὰ λιπάσματα τὰ όποια τοῦ έχρειάζοντο.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ εξακολουθεῖ και θὰ εξακολουθήσῃ τήν αὐ-
τήν μέθοδον μέχρι τελείας διαδόσεως των λιπασμάτων.

Οὕτω έτετελέσθη τὸ θαῦμα τῆς διαδόσεως των λιπασμάτων.
Τοιοῦτον άποτέλεσμα δέ, ἤδυνάτο νά επιτύχῃ οὔτε τὸ έ-
μπόριον οὔτε τὸ Κράτος.

Τὰ ταῦτα θαύματα γίνονται μόνον από ισχυράς βιομηχα-
νικᾶς έταιρίας κάλλιστα διευθυνομένης.

Ὑπολειπομένη εργασία διὰ τήν πλήρη διάδοσιν των χημικών λιπασμάτων

Ἡ μέχρι δέ τῆς σήμερον διάδοσις των χημ. λιπασμάτων δον
μεγάλη και ικανοποιητικὴ και ἂν θεωρηθῇ, εύρίσκειται άκόμη εις
τὸ Α της· ἡ σήμερινή κατανάλωσις μας άνέρχεται εις τὸ δέκα-
τον έκατ'ης τοῦ πρέπει νά είναι, ώστε έχομεν άκόμη πολλὸν δρό-
μον νά διατρέξωμεν, ἀλλ' έπω, δῆποτε, τὸ όπὸ των γεωργο-
κτηματιῶν παρεμβαλλόμενον σπο δαιότερον έμπόδον εις τήν
εξάπλωσιν των χημικών λιπασμάτων εις μεγάλην κλίμακα έ-
λείπειν· άπ' έδῶ και έμπρὸς τὸ Έθ'όσητήριοιον τούτο έργον θὰ
προχωρῇ τάχιστα, διότι ἡ από ἡμέρας εις ἡμέραν ζήτησις θὰ
είναι μεγαλειτέρα, άρκεῖ ἡ βιομηχανία και τὸ έμπόριον των
χημικών λιπασμάτων νά μη συναντήσῃ έμπόδια τεχνικᾶ προε-
χέμενα από άνοπη ἡ και επιδραβή μέτρα, και πρὸ πάντων
από κακ'όβουλους διαβόλους διαφόρων τυχαρπάστων λιπασμα-
τεμπόρων, οι όποιοι όφελούμεναι από τινὰς ιδιότητας τῆς βιο-
μηχανίας και τοῦ έμπορίου των χημικών λιπασμάτων, καθ' έ-
κάστην παρεμβάλλουσιν έμπόδια διὰ νά έκτροχίσωσι τήν πρό-
δον τῆς γεωργίας, διότι ἐκ τῆς έκτροχίσεως ταύτης προδίδ-
πουσι χρηματικά κέρδη, άδ' άφοροῦντες, ἂν τὰ κέρδη ταῦτα
είναι άθέμιτα και προσωρινά και πρὸ πάντων επιδραβέστατα
διὰ τήν πρόδον τοῦ γεωργοῦ και τήν γεωργίαν μας.

Και πρὸς τούς μὲν, τούς τυχαρπάστους και κκχῆς πίστεως
λιπασματεμπόρους δέν άποτεινόμεν μήτε τὸν λόγον, μήτε πα-
ραίνεσιν τινα, διότι γνωρίζομεν δτι «Φύσιν πονηράν μετα-
βάλλειν οὐ ράδιον»· τούτους περιφροεόμεν και άφίνομεν
νά ψεύδωνται και νά ραδιουργώιν· συνιστώμεν όμως θεριῶς εις
τούς γεωργοκτηματίαις νά μελετῶσι μετὰ προσοχῆς τὰ ζητήμα-
τα τὰ σχετικὰ πρὸς τὰ χημικά λιπάσματα διὰ νά παρασκευά-
σωσι τὸ έδαφος, κατὰ τρόπον προσφορώτατον, ώστε αὐτοί οι
ιδίαι νάώφελώνται έσον τὸ δυνατόν περισσοτέρον και άσφαλέ-
στερον από τήν χρησιμοποίησιν άφθόνων ισχυρόρων χημικών
λιπασμάτων άρίστης ποιότητος· πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον μετα-
δίνόμεν ἤδη εις τήν εξέτασιν των έμπεδίων τῆς εις μείστην
κλίμακα διαδόσεως των χημικών λιπασμάτων, των προερχομέ-
νων από τήν βιομηχανίαν και τὸ έμπόριον τούτων και των τρέ-
πων τῆς άρσεως των έμποδίων τούτων.

1ον) Τὰ χημικά λιπάσματα είναι όγκώδη προϊόντα μικρᾶς
οχετικῶς ἄίας· ου επεία τῆς ιδιότητος τούτης των χημικών λι-
πασμάτων ἡ βιομηχανική κατεργασία και ἡ μετακίνησις αὐ-
τῶν από τὸ κέντρον τῆς παραγωγῆς των μέχρι τῆς άποθήκης
τοῦ καταναλωτοῦ είναι πολύ δατηνηρά· δι' όλα ταῦτα δέ τὸ
περιέωριον τοῦ βιομηχανικοῦ και έμπορικῶ κέρδους των χη-
μικών λιπασμάτων είναι πολύ μικρόν, ώστε δ' μετερχόμενος τήν
βιομηχανίαν και τὸ έμπόριον των χημικών λιπασμάτων άπα-
ραιτήτως πρέπει διὰ νά ικανοποιητῇ νά εργάζεται ἐπὶ μεγά-
λων ποσῶν δ' νά περιορήσῃ τὰ γενικά του έξοδα, άλλως θὰ
επιδραβῇ υπερβολικά τὸ έμπόρευμα.

2ον) Αἱ σπουδαιότεραι των πρώτων ὁλῶν των χημικών λι-
πασμάτων ἐν τῇ παγκοσμίῃ άγορᾷ εύρίσκονται συγκεντρωμένα
εις χεῖρας ὁλίγων μὲν ἀλλ' ισχυροτάτων Έταιριῶν, αι όποιαί
προτιμῶσι νά διαπραγματεύωνται μεγάλα ποσά· συνέπεια τού-
του είναι δτι οι μεταπωληταί μικρῶν ποσῶν λιπασμάτων, όπως
είναι οι Έλληνες λιπασματεμπόροι, είναι όποχρεωμένοι νά
προμηθεύωνται τὸ έμπόρευμα από δεύτερον ἢ και τρίτον χερί·
τὸ τοιοῦτον δέ επιβαρύνει σοβαρῶς τὸ έμπόρευμα.

Επιβαλλομένη συνέπεια τούτου είναι δτι άπαραίτητος
είναι και ἡ παρ' ἡμῖν ύπαρξις μεγάλης βιομηχανίας και
έν γένει μεγάλης έπιχειρήσεως άσχολουμένης δν
όχι άποκλειστικῶς τοῦλάχιστον κυρίως εις τήν κατεργ-
ασίαν των χημικών λιπασμάτων, διατι άλλως οι Έλλη-
νες γεωργοκτηματίαι θὰ πληρώνωσιν υπερβολικά άκριβᾶ ταῦτα
εις τούς μεσάζοντας μικροπωλητάς, άφού δέν είναι πλέον δυνα-
τὸν νά ζήσῃ ἡ Έλλάς άνευ χημ. λιπασμάτων.

3ον) Ἡ κατανάλωσις των χημικών λιπασμάτων δέν είναι
κανονική καθ' ὅλον τὸ έτος· αὐτή είναι· περιοδική· ἡ μεγάλη
κατανάλωσις γίνεται κατὰ τὸ φθινόπωρον, συνεπῶς, δ' τακτι-
κῶς έφοδιασμός τῆς άγορᾶς δέν δύναται νά γίνεται με μικρο-
παρτίδες, αλλά άπαραίτητον είναι νά υπάρχωσιν ἐν τῷ τόπῳ
μείστην παρακαταθήκη· τὸ τοιοῦτον είναι έργον μεγάλων
και ισχυρῶν βιομηχανικῶν Έταιριῶν, αι όποιαί ἐπὶ μακροῦς
μήνας παρασκευάζουσιν ἐν τοῖς εργοστάσις των και έναποθε-
κεύουσιν εις τὰς εύρωτάτας άποθήκας των τὸ έμπόρευμα, τὸ
όποιον ραγδαίως θὰ έξοδοῦθῃ κατὰ τούς 3 ἢ 4 μήνας τοῦ
φθινοπώρου.

4ον) Ἡ φύσις τῆς γεωργίας είναι τοιαύτη, ώστε δ' έπαγγε-
λόμενος ταύτην γεωργός είναι όποχρεωμένος νά συναλλάσσεται
ἐπὶ πιστώσει—χωρὶς θερεσῆ δ' γεωργός δέν ἡμπορεῖ νά ζήσῃ
—διότι είναι όποχρεωμένος καθ' έκάστην νά έξοδοῦθῃ διὰ νά
ικανοποιήσῃ τὰς βιωικᾶς του ανάγκας, ἐνῷ τὰ ἐκ τῆς έργα-
σίας του εισοδήματια πραγματοποιεῖ άπαξ και δις μόνον τὸ
έτος.

Εὐτυχεῖς είναι οι γεωργοί, ἔδυνάμενοι νά άκολουθήσωσι
γεωργικὸν σύστημα, τὸ όποιον τούς επιτρέπει συχνά νά προσ-
κομίζωσιν εις τήν άγοράν προϊόντα πρὸς πώλησιν, από τὸ ά-
ντίτιμον των όποίων έξοικονομῶσι τὰ καθημερινά των έξοδα· ἡ
έφαρμογή θμως τοιούτων συστημάτων άπαιτεῖ έργα δυσκόλω
συναντημένους.

Τούτο είναι ἐν από τὰ σπουδαιότερα και δυσκολώτερα προ-
βλήματα τῆς γεωργικῆς οίκονομίας, ἀλλ' ένταῦθα δέν πρόκει-
ται περί τούτου· έκείνου τὸ όποιον ένταῦθα μάς ένδιαφέρει είναι
δτι δ' γεωργός δέν δύναται νά ζήσῃ και άκόμη διλιώτερον νά
εύτυχίσῃ, εάν δέν άπολαμβάνῃ συνεχῶς κατὰ τὸ μάλλον ἡ ἴ-
τον μεγάλων πιστώσεων· χωρὶς δέ καμμίαν άμφιβολίαν μία
από τὰς σπουδαιότερας ἐτήσιας δαπάνας τοῦ προσδευκίτου
γεωργοῦ τοῦ έντατικῶς έξοικονομῶντος τὸ ἐπάγ'εμά του είναι ἡ
καταβλητένη διὰ τήν προμήθειαν χημικών λιπασμάτων.

Άμεσος συνέπεια τούτου είναι δτι δ' προμηθευτῆς λιπασμά-
των άπαραίτητως πρέπει οίκονομικῶς νά είναι άρκετά ισχυρός,
ώστε νά δύναται νά προμηθεύῃ τοιαῦτα εις τούς τακτικῶς πε-
λάτας του ἐπὶ πιστώσει πολλῶν μηνῶν. Τοιαῦτα δέ πιστώ-
σει βεβαίως δέν δύναται νά παρέχῃ όπὸ εὐνοϊκούς όρους δ' τυχῶ
μικροπωλητῆς λιπασμάτων, και μάλιστα όταν οὗτος έγινεν ἐν-
τελῶς και τύχην και καιροσποικῶς λιπασματεμπόρος, όπω
σήμερον είναι οι πλείστοι των ἐν Έλλάδι λιπασματεμπόρων, οι
τινες κοντὰ εις τὰς άλλας των τακτικᾶς εργασίας έθεώρησαν
σ.μφέρων των νά ώφεληθῶσιν από τήν άμάθειαν τοῦ γεωργοῦ,
προμηθεύοντες αὐτῷ εις λίαν υπερβολικᾶς τιμᾶς λιπάσματα κατω-
τάτης ποιότητος πρὸς χρηματικοῦντες μέγιστα άθέμιτα κέρδη.

Μεγάλοι βιομηχανικοὶ όργανισμοὶ μόνον δύναται νά προσ-
φέρωσιν εις έφθινᾶς τιμᾶς λιπάσματα· μόνον από τήν έντοπίαν
παραγωγὴν δηλ. από τήν άνάπτυξιν τῆς βιομηχανικῆς παρα-
γωγῆς και πέραν τῆς καλύψεως των λιπασματικῶν άναγκῶν
τῆς Χώρας, ὅ' άπολαύσωσιν οι γεωργοὶ λιπάσματα όπὸ όρους
δσον τὸ δυνατόν εὐν'όκωστους και κατὰ ποιότητα και κατὰ τι-
μήν· πρὸς δέ οὕτω μόνον θὰ υπάρχωσιν εὐνοϊκοὶ συνδυασμοὶ χο-
ρηγήσεως των πιστώσεων των τῶν άπαραίτητων.

Όλας αὐτὰς τὰς ἀληθείας δ' γεωργοκτηματία συμφέρων
έχουν καλῶς νά μελετήσωσι· τούτο άπαιτεῖ συμφέρον των.

5ον) Ἡ φύσις των χημικών λιπασμάτων είναι τοιαύτη ώστε
ταῦτα εύκολώτατα και ποικιλοτρόπως και τάχιστα νοθεύονται·
αι δέ νοθεῖαι των δέν είναι δυνατόν νά εξελεγχθῶσιν άλλως,
παρὰ διὰ χημικῆς ἀναλύσεως· ἡ τοιαύτη δέ εξέλεξις παρουσι-
άζει, ιδίως παρ' ἡμῖν όχι διλίγας δυσκολίας· πρὸς τούτους δέ οι
καταναλωταί των χημικών λιπασμάτων και πάμπολλοι είναι
και δέν είναι άρκετά καλά παρασκευασμένοι και δέν έπιτείνω-

νοῦσιν έπαρκῶς μεταξύ των, ώστε νά ώφελούνται από τὰ παθή-
ματα των συναδέλφων των και εύκόλως γίνονται θύματα τοῦ
τυχόντος λιπασματοκαπηλίου, οι όποιοὶ από ἡμέρας εις ἡμέραν
πολλαπλασιζονται και όταν έλέψῃ δ' εις άναφαίνεται άμέ-
σως άλλος.

Πρὸς πρόληψιν όλων αὐτῶν των μειονεκτημάτων, τὸ συμ-
φέρων τῆς γεωργίας τῆς χώρας επιβάλλει τήν λήψιν μέτρων
έξουδετεροῦντων τὰς άθεμίτους ένεργείας των άισχροκερδῶν
λιπασματεμπόρων, αἵτινες παρεμποδίζουν τήν τάχιστην πρόδ-
δον τῆς γεωργίας μας.

Ἀναγκαῖα μέτρα

Ἀπό όσα άνωτέρω συντόμως εξεθέσαμεν, και τὰ όποια
ἤδυνάμεθα νά ένοσχύσωμεν και διὰ πολλῶν άλλων λόγων και
έπιχειρημάτων καταφαίνεται δτι διὰ τήν εις μείστην κλί-
μακα (τοῦλάχιστον 600.000—1000.000 τόννων) διάδοσιν και
κατανάλωσιν των χημ. λιπασμάτων άπαραίτητος είναι ἡ ύ-
παρξις παρ' ἡμῖν μεγάλων και σοβαρῶν βιομηχανι-
κῶν και έμπορικῶν έπιχειρήσεων ειδικῶς άσχολου-
μένων με τὰ χημικά λιπάσματα.

Τήν σποράν ταύτην εργασίαν μέχρι τῆς σήμερον εξετέ-
λεσεν έπιτυχῶς ἡ ΑΕΕΧΠΑ και υπάρχουσι θετικαί ένδείξεις
δτι ἡ σοβαρά αὐτή Έταιρία ἐκ τοῦ σύγγγους και διὰ ειδικῶς
κατηρτισμένου προσωπικοῦ, παρακολουθούσα τὰς νεωτάτας
επιστημονικᾶς προόδους τῆς βιομηχανίας των χημικών λιπα-
σμάτων θὰ εξακολουθήσῃ, ἐν προσεχέστατῳ μέλλοντι, αὐθά-
νουςα τὰς έγκαταστάσεις της εις μεγαλειτέραν κλίμακα, νά
συντελῇ εις τήν πρόδον τῆς Έθν. γεωργίας μας, ἥτις είναι
ἡ σπουδαιότερα πλουττεπαραγωγική πηγή τοῦ τόπου μας.

Ἡ Έλλάς ἐν γένει, και ιδιαιτέρως ἡ τάξις των γεωργοκτη-
ματιῶν όφείλουσιν εὐγνωμοσύνην εις τούς ιδρυτάς και διευ-
θυντάς τῆς ΑΕΕΧΠΑ, διότι, με κόπους υπερανθρώπους, και
θυσίας πάσης φύσεως άνυπολόγιστους, κατάρθωσαν νά εισα-
γῶσι, ωσι παρ' ἡμῖν τήν χρῆσιν των χημικών λιπασμάτων κατὰ
τρόπον τοιοῦτον, ώστε, δτι δῆποτε και ἂν συμβῇ, ἡ Έλλάς
νά μη δύναται πλέον νά ζήσῃ άνευ χημικών λιπασμάτων.

Αἱ θετικαί και πραγματικαί όπηρεσίαι, τὰς όποίας ἡ
ΑΕΕΧΠΑ προσέφερεν εις τήν Έλληνικήν Γεωργίαν είναι
παρμείνισται, άντιπολόγιστοι δ' Έλληνικῶς δέ λαὸς ἐν γένει,
και ιδίως δ' γεωργικῶς κόσμος τελείως άναγνωρίζει τήν εὐερ-
γετικότητα τῆς Έταιρίας και εὐγνωμόνως άπεβλέπει πρὸς
ταύτην, άναμένων μεγαλυτέρας έτι εξυπηρητήσεως των συμπε-
ρόντων των.

Εν τούτοις υπάρχουσι και μερικά—εὐτυχῶς ελάχιστοι—
οι όποιοι δυσμενῶς διάκεινται πρὸς τήν ΑΕΕΧΠΑ και με
πολλήν των δυσάρεσκείαν βλέπουσι τὰς προόδους της και δέν
πυθούσι παντοιοτρόπως νά καταφέρωσιν κατ' αὐτῆς, παντοι-
τρόπως καταραδιουργούντες ταύτην παντοῦ μὲν, αλλά πρὸ
πάντων μεταξύ των γεωργικῶν τάξεων.

Οι έχθροὶ και διαβολεῖς τῆς ΑΕΕΧΠΑ δύναται νά ύ-
παχθῶσιν εις τρεῖς τάξεις ανθρώπων.

Αον) Εἰς τούς φύσει μάχητρούς, οἵτινες αἰωνίως και ἐκ
νευροπαθεῖας κατηγοροῦσι τὰ πάντα και δέν άνέχονται καμ-
μίαν άπολύτως πρόδον οὔτε προσώπων, οὔτε συστημάτων,
οὔτε, κατὰ μείζονα λόγον, έπιχειρήσεων.

Οι τοιοῦτοι είναι νεύρασθενεῖς, άξιοι λύπης, ἀλλ' άνάξιοι
πάσης προσοχῆς.

Βον) Εἰς τούς δημαγωγούς και έκμεταλλευστάς των άγρο-
τῶν τούς όποίους θέλουν νά μένωσιν αἰωνίως εις τὸ σκότος
διὰ νά τούς έκμεταλλεύωνται εἴτε οίκονομικῶς, εἴτε πολιτι-
κῶς εἴτε άλλως πως εύκολώτερον.

Οι δημαγωγοὶ οὗτοι δέν άνέχονται καμμίαν πρόδον τοῦ
Ἀγρότου, διότι κάθε πρόδος τούτου έξασθενεῖ τὰς δυνάμεις
τοῦ δημαγωγοῦ και καθιστᾷ τὸ έργον του και δυσκολώτερον
και διλιώτερον προσσοδοφόρον.

Οι Ἀγρόται χρωστοῦν νά προσέχουν πολύ όταν εύρίσκων-
ται ἐναντι τοιούτων δημαγωγῶν· είναι οι έπικινδυνώδεστεροι
έχθροὶ των, οι τοιοῦτοι δημαγωγοὶ είναι νά κοινωνικᾶ παρὰ

σιτα, τὰ μολύνοντα κακοηθέντα τὴν κοινωνικὴν ἀτμόσφαιραν καὶ παρεμποδίζοντα πᾶσαν πρόοδον.

Ἡ 3η τάξις τῶν ἐχθρῶν τῆς ΑΒΕΧΠΑ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς λιπασματοκαπῆλους, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ θολώσωσι τὰ νερά τοῦ λιπασματοεμπορίου διὰ νὰ ψαρεύσουν εὐκολώτερα τὰ θύματά των, ἐπομένως δυσφοροῦσι κατὰ τῆς ΑΒΕΧΠΑ, τῆς ὁποίας—ἐν τούτοις—ἐκμεταλλεύονται τοὺς κόπους καὶ τὰς θυσίας τῆς, διότι αὕτη φροντίζει πάντοτε νὰ διαφωτίζη τοὺς Ἀγρότας διὰ τὰ πραγματικὰ συμφέροντά των.

Ἡ ἐχθρὰ τῶν λιπασματοκαπῆλων κατὰ τῆς ΑΒΕΧΠΑ εἶναι ἐδνότος διότι αἱ διδασκαλίαι καὶ ἐνέργειαι τῆς, καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀρ'στη ποιότης τῶν προϊόντων τῆς ἐκμηδενίζει τὰς προσπαθείας τῶν λιπασματοκαπῆλων καὶ οὐσιωδέστατα περιορίζει τὰ ἀθέμιτα ὕλικά κέρδη των.

Οἱ λιπασματοκαπῆλοι οὗτοι μὲ ὅλα τὰ θεμιτὰ καὶ πρὸ πάντων τὰ ἀθέμιτα μέσα, δι' ἀλληλογραφίων των, διὰ δημοσιεύσεων εἰς ἐφημερίδας καὶ πρὸ πάντων προφορικῶς διὰ τῶν καλοπληρωμένων πρακτόρων των καταραδιοῦργοι τὴν ΑΒΕΧΠΑ.

Οἱ αὐτοὶ δὲ οὗτοι ἔμποροι εὗρον τὸ μέσον· τὰς μεγάλας δαπάνας τῶν διαφημίσεων καὶ ραδιοῦργειῶν των νὰ καταβάλλωσι οἱ πελάται των, εἰς τοὺς ὁποίους πωλοῦν ὑπεράκριβα, ὡς πολλὰκις ἀπεδείχθη, τὰ ἐλαττωματικὰ λιπάσματα τῶν. Οἱ φρόνιμοι γεωργικοὶ καὶ οἱ φειδόμενοι τῶν συμφερόντων των χρεωστοῦν μὲ προσοχὴν νὰ ἀκούσουν τὰς προφορὰς τῶν τοιούτων λιπασματοεμπόρων καὶ νὰ διπλοκοσκινίσουν καὶ νὰ ἐξελέγξουν τὰ κακὴν καὶ ψευδῆ καὶ ραδιοῦργικά δημοσιεύματα τῶν.

Πάντως ὅμως οἱ καθ' αὐτὸ μυζολομένοι γεωργικοὶ καὶ εἰς τὴν ἀγοράν των εἰσέρχονται λιπάσματα χρεωστοῦν νὰ ἔχωσιν ὡς δέητόν των τὰς συμβουλὰς καὶ συστάσεις τῆς ἐπιστήμης, τῶν σχετικῶν νόμων καὶ τῆς πεφωτισμένης πείρας, καὶ δι' αὐτὴν ἐξελεγχόμενοι ἀπὸ φανταχτερὰ λόγια, οἱ δὲ τὰ προσφερόμενα λιπάσματα εἶναι ξένα κτλ. κτλ.

Εἰς τοὺς ξηρομανεῖς συνιστῶμεν νὰ μελετήσουν καλὰ τὰς συμβουλὰς ποῦ δίδει διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν λιπασμάτων ὁ Τμήμα ἀρχῆς τοῦ Ὑπουργείου τῆς Γεωργίας κ. Παν. Κουτσομητόπουλος εἰς τὸν «Ὁδηγὸν τοῦ Γεωργίου» (σελ. 109) ποῦ ἐξέδωκε πέρυσι. Ἡ λιπασματοκαπηλεία δὲν ἔμπορεῖ νὰ ληψῇ ἀπὸ τὸν Κόσμον, δύναται ὅμως σπουδαίως νὰ ὀλιγοστεύσῃ, ὅταν οἱ γεωργικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι μὲν πρὸς προσοχὴν φροντίζουν διὰ τὰ συμφέροντά των, ὅσοι δὲ γεωργικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι περιμένουν νὰ σωθῶν ἀπὸ τὰ δυνάμεις τῆς λιπασματοκαπηλείας ἀπὸ τὰς ἐνεργείας καὶ τὰ μέτρα τῶν ἄλλων (Κράτους—Τιμίων Βιομηχανῶν καὶ ἐμπόρων) πάντοτε θὰ πληρώνουν φόρον κυρταμάρας, ἀμελείας καὶ ἐπιπολαιότητος εἰς τὴν λιπασματοκαπηλείαν.

Οἱ γεωργικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι χρεωστοῦν καλῶς νὰ ἐννοήσωσι ὅτι αἱ μεγάλοι καὶ σοβαροὶ βιομηχανικοὶ ἐταιρίαι χημικῶν λιπασμάτων παρέχουσι τὴν σπουδαιότεραν ἐγγύησιν τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων των, καὶ δι' ἄλλους μὲν πολλοὺς λόγους—ἀνεγνωρισμένη ἐντιμότης τῶν διευθυνόντων τοιαύτας ἑταιρίαις, ἡ κοινωνικὴ θέσις των, αἱ πολλαὶ κοινωνικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ σχέσεις των, ὁ ἔλεγχος τοῦ Κράτους κτλ. κτλ.—ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι αἱ τοιαύται ἑταιρίαι ἀπασχολοῦσι ἀρίστα κεφάλαια εἰς ἐγκαταστάσεις, μηχανὰς κτλ. κάθε συμφέρον ἔχουν νὰ ἀξιάζουν ἀπὸ ἑτοὺς εἰς ἑτοὺς τὴν πελατεῖαν των· τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ παρὰ μόνον ὅταν τὰ προϊόντα των εἶναι τελείως γνήσια καὶ πρώτης ποιότητος, διότι ἄλλως θὰ χάσουν τὴν πελατεῖαν των, ὅτε θὰ μείνουν ἐν ἀχρηστίᾳ αἱ ἐγκαταστάσεις, αἱ νέες ἐστὶς χῆσαις πολλὰ ἐκαστομύρια, διότι αὗται δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῶν εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις. Ἐνῶ ἀπ' ἐναντίας αἱ κατὰ τύχην λιπασματοεμπόροι τοῦ ποταμοῦ, ὅταν χάσουν τὴν πελατεῖαν των, διότι τὰ προϊόντα των ἦσαν νοθευμένα, ἀπλούστατα ἀλλάζουν ἐπαγγελματιὰ διότι δὲν ἔχουν νὰ χάσουν τίποτε· δὲν ἐξοδεύσαν οὐδὲ λαβόντες ἐγκαταστάσεις καὶ τὰ τοιαῦτα.

Πρὶς τούτοις οἱ καταλωταὶ χημικῶν λιπασμάτων καλῶς πρέπει νὰ ἀντιληφθῶν ὅτι τὸ συμφέρον των ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς ἐνθέρμως νὰ υποστηρίξωσι τὰς σοβαρὰς βιομηχανίας χημ.

λιπασμάτων, ὅπως αὗται ἀξιάζουν τὰς ἐγκαταστάσεις των καὶ ἐπεκτείνωσιν ὅσον τὸ δυνατόν εἰς μεγαλειότερον κύκλον τὰς ἐργασίας των καὶ τὴν κατανάλωσιν των, διότι τοιοῦτοτρόπος θὰ ἐπέλθῃ μεγάλη οἰκονομία εἰς τὰ κατὰ τὸν ὅρον γενικὰ ἐξόδα· φροντίζε δὲ αἱ οἰκονομίαι αὗται θὰ χρησιμεύωσιν διὰ τὸν ὑποβιβασμὸν τῆς τιμῆς τῶν λιπασμάτων πρὸς ὄφελος τοῦ καταναλωτοῦ.

Ὁ ὑποβιβασμὸς τὴν κατὰ ἰόννον τιμῆς τοῦ λιπασματος, ἔνεκα τοῦ περιορισμοῦ τῶν γενικῶν ἐξόδων δύναται νὰ ἀνέλθῃ καὶ μέχρι δραμῶν διακοσίων κατὰ τόννον.

Τὰς ἀπλὰς αὐτὰς ἀληθείας καλῶς πρέπει νὰ ἐννοήσωσι οἱ γεωργοί.

Ἐπίλογος

Δίδωμ πέρας εἰς τὸ σημεῖωμα τοῦτο τὸ ὅποτον ἔγινε μακρότερον ἀπὸ ὅσον ἤθελα, αἰτῶμαι τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὁμολογήσω ὅτι τὸ σπουδαῖον τοῦτο θέμα τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπάρξεως καὶ ἐν Ἑλλάδι σπουδαίας βιομηχανίας καὶ κανονικοῦ ἐμπορίου χημικῶν λιπασμάτων δὲν τὸ ἐπραγματεύθη ὅσον ἐπρεπε ἀρτίως· τὸ θέμα τοῦτο ἔχει ἀνάγκην ἐκτενοῦς ἀναπτύξεως καὶ πολλῶν ἐξηγήσεων. Δὲν θέλω νὰ δικαιολογήσω τὰς ἐλλείψεις τοῦ ἀρθροῦ τούτου, ἀλλὰ παρακαλῶ, τὰς ἐνδιαφερομένους ἀναγνώστας μου, παραβλέποντες τὰς πολλὰς ἐλλείψεις μου, νὰ προσπαθῶσιν μόνοι των, σκεπτόμενοι ἐπὶ τῶν σπουδαίων τούτων ζητημάτων νὰ συμπληρῶσιν ἀπὸ τὰς ἰδικὰς των γνώσεις, καὶ ἀπὸ τὴν ἀτομικὴν των πείραν διὰ τὰ κατὰ τοῦ ἀφῆσα καὶ νὰ πράξουν τὸ καλλίτερον καὶ διὰ τὰ ἀτομικὰ των συμφέροντα καὶ διὰ τὴν πρόοδον τῆς Γεωργίας τοῦ τόπου.

Τὸ ἀρθρον τοῦτο ἐγράφη, ὅχι διὰ ν' ἀπασχολήσῃ ἐπὶ τινα λεπτὰ τὸν ἀναγνώστην, οὕτε διὰ νὰ διδάξῃ κατὰ τὸ ὅρισμένον καὶ συγκεκριμένον· τὸ ἀρθρον τοῦτο ἐγράφη μὲ τὸν σκοπὸν νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τοὺς προοδευτικοὺς γεωργικοὺς καὶ μετ' ἐπιμελείας συναχθῶς νὰ σκέπτονται κατὰ ποῖον τρόπον εἶναι δυνατόν, εἰς τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας των, ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ προστατεύσωσι τὰ συμφέροντά των, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προαγάγωσι αὐτά.

Οἱ φιλοπρόοδοι γεωργικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι πρέπει καλῶς νὰ ἐννοήσωσι καὶ ν' ἀποκρίσωσι τὴν ἀκράδαντον πεποιθῆσιν ὅτι τὰ ἔργα των δὲν εἶναι δυνατόν νὰ προοδεύωσι κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε τελείως νὰ τοὺς ἱκανοποιῶν, παρὰ μόνον, ὅταν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὸ θέλουν καὶ καταβάλλουν τὰς πρεπούσας πρὸς τοῦτο προσπάθειας.

Ὁ πρῶτος συντελεστὴς τῆς προόδου τῆς Γεωργίας εἶναι ὁ ἀναπτυσσόμενος καὶ διανοούμενος γεωργικοὺς καὶ ἀνευ τοῦτο αἱ ἐνεργεῖαι τρίτων (Κράτους, ἑταιριῶν, Σωματείων, Συνεταιρισμῶν κτλ. κτλ.) δὲν δύναται νὰ δώσωσιν ἱκανοποιήτικα ἀποτελέσματα, παρὰ μόνον ὅταν ἐνεργῶς καὶ πραγματικῶς ἐνισχύονται καὶ ὑποβοηθοῦνται ὑπ' αὐτῶν τῶν γεωργῶν.

Συμπεράσματα

Ὅσοι γεωργικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι μὲ τινα προσοχὴν θὰ ἀναγνώσουν τὰ ἄνω, χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν, θὰ φθάσουν εἰς τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα:

Α) Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλ. Γεωργίας ἀπαραίτητος εἶναι ἡ παρ' ἡμῶν ὑπάρξις μεγάλων βιομηχανικῶν ἐργοστασίων χημικῶν λιπασμάτων, τὰ ὅποια νὰ ἐπιζητῶσι τὰ κέρδη των, ὅχι εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ γεωργοῦ ἄλλ' εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας καὶ πρὸς τοῦτο νὰ ἐργάζωνται συστηματικῶς καταβάλλοντα καὶ κόπους καὶ ὑφιστάμενα σπουδαῖα ὑλικά θυσίας, ἐπὶ τῇ βεβαιότητι αὐξήσεως τῆς κατανάλωσός των.

Β) Ἡ μέχρι τοῦδε πείρα ἀπέδειξεν ὅτι ἡ ΑΒΕΧΠΑ τελείως ἐξυπηρέτησε τὰ ἀληθῆ συμφέροντα τοῦ γεωργικοῦ κόσμου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως τῆς διαδόσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν χρήσεως καὶ ἀπὸ ἀπόψεως χορηγήσεως πιστώσεων καὶ πολλῶν ἄλλων εὐκολιῶν εἰς τοὺς γεωργικοὺς καὶ πρὸ πάντων ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ἀρίστης ποιότητος καὶ τῆς χαμηλῆς τιμῆς τῶν χορηγούμενων λιπασμάτων.

Γ) Τὰ πράγματα τῶν ἡμετέρων ἀπέδειξαν ὅτι «οὐδεὶς Ἑλλήν ἔμπορος εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πωλῇ ἐν Ἑλλάδι χημικὰ λιπάσματα τῆς αὐτῆς περιεκτικότητος καὶ οὐδεὶς εἰς ἰσὰς τιμὰς, κατὰ μείζονα δὲ λόγον εἰς χαμηλοτέρους, ἀπὸ τὰς τιμὰς εἰς τὰς ὁποίας πωλεῖ ἐκαστοτε ἡ ΑΒΕΧΠΑ καὶ Ἀπασμάτων».

Ταῦτα πολλὰκις ἐμπράκτως ἀπεδείχθησαν τοῦτο εὐκόλως θὰ διαπιστώσῃ κάθε μυζολομένος γεωργικοὺς καὶ ὁ νόμος τοῦ ἡμῶν δοκιμάσῃ τὰ λιπάσματα τῆς ΑΒΕΧΠΑ.

ΑΡ. Θ. ΜΟΥΡΑΤΟΓΛΟΥΣ

ΑΙ ΙΕΡΑΙ ΜΟΝΑΙ. ΤΑ ΑΓΙΑ ΤΟΙΣ ΑΓΙΟΙΣ

Ἀφ' οὗ σήμερον καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἐκλείσθη διὰ τοὺς Ἑλληνας ἀποίκους καὶ ἡ Τουρκία κατέστη ἀπροσπέλαστος εἰς ἡμᾶς, ὅπως σχεδὸν ἦτο πρότερον ἡ Ρωσία καὶ ἡ Ρουμανία, πάντες ὁμολογοῦμεν ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι νὰ προσπαθῶμεν νὰ ζήσωμεν τοῦ λοιποῦ ἐντὸς τῆς ἡμετέρας ἐλευθέρως Ἑλληνικῆς πατρίδος. Ἐπειδὴ δὲ μέρος αὐτῆς, ἡ κατέχεται ὑπὸ λιμνῶν ἡ κατακλύζεται ὑπὸ ποταμῶν καὶ καθίσταται ἀχρηστον ἡ καὶ ἐπιβαλὼς εἰς τὴν ὕψαιαν τῶν ἐγγύς κατοίκων, ἡ Κυβέρνησις ἀγωνίζεται νὰ ἐλευθερώσῃ τὰ ἐδάφη ταῦτα, νὰ τὰ ἐξυγιάνῃ καὶ τὰ παραδόσῃ εἰς τὴν καλλιέργειαν. Καὶ ὅμως ὁ πᾶρχον ἐν Ἑλλάδι πολλὰ ἐδάφη καὶ ἐκτεταμένα καὶ πλούσια, ποῦ μένουσι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀκαλλιεργήτα καὶ ἀχρησιμοποίητα, ἂν καὶ δύναται ἄνευ οὐδεμιᾶς δαπάνης νὰ καλλιεργηθῶν καὶ χρησιμοποιηθῶν καλλίστα, ἐννοῶ τὰ κτήματα τῶν μοναστηρίων. Δὲν θὰ θελήσω νὰ ἐκθέσω ἐν τῇ παρόντι κατὰ τίνες τρόπους πολλὰ ἀπὸ τὰ κτήματα ταῦτα διετέθησαν ἤδη ἡ καὶ διατίθενται ἀκόμη σήμερον ὑπὲρ σκοπῶν παντάπασιν ἄλλοτρίων τοῦ ἱεροῦ προορισμοῦ των. Ἀρκεῖ νὰ λεχθῶν καὶ τὸνισθῶν τὰ ἀναμφισβήτητα, πρῶτον ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα, ὅσα ἀκόμη σφύζονται, μένουσι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀκαλλιεργήτα, οἱ δὲ ἄνδρες οἱ ὅποιοι θὰ τὰ ἐκαλλιεργῶν, συσσωρεύονται διαρκῶς εἰς τὰς πόλεις, ὅπου ἐκτὸς ἄλλων, ἀντὶ παραγωγῶν γίνονται καταναλωταί, καὶ δευτέρον ὅτι τὰ κτήματα ταῦτα οὐδένα σήμερον πλέον ἐκτελοῦν ἱερὸν σκοπὸν συμφώνως πρὸς τὴν εὐσεβίαν, τὴν χριστιανικὴν θέλησιν τῶν ἱερῶν καὶ ἀφιερωτῶν αὐτῶν· τοῦλάχιστον ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι δὲν δύναμαι νὰ ἐξεύρω καὶ ὀνομάσω τίνα εὐσεβῆ σκοπὸν ἐκτελοῦν σήμερον πλέον, καὶ ἐπομένως τίνα λόγον ὑπάρξεως δύναται νὰ ἔχουν. Πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου ἡ δύνατο νὰ λεχθῇ ὅτι ἦτο ἀνάγκη νὰ ἀνεχόμεθα τὸ κακὸν τοῦτο, ἵνα μὴ ἡ Τουρκία λάβῃ ἀφορμὴν καὶ ἐπιβάλῃ χεῖρα ἐπὶ τὰς Μονὰς τὰς ἐν τῇ Κράτει αὐτῆς· τώρα δὲ, εὐτυχῶς ἡ δύστυχως, καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἐξέλιπεν. Λοιπὸν ἡ ὑπάρξις αὐτῶν εἶναι πλεονεκτήμα σήμερον καθαρὸς ἀναχρονισμός. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται εἰς τὴν Πολιτείαν νὰ σκεφθῇ, καὶ τοῦτο ὡς τὰ χίστα πρὸ τῆς τελείας καταδροχῆσεως πάντων, περὶ τῆς προσήκουσας διευθετήσεως τῶν ἱερῶν τούτων περιουσιῶν καὶ διαθέσεως αὐτῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἐθνικὸν συμφέρον καὶ πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς θέλησιν τῶν αἰοδύμων ἱερῶν καὶ ἀφιερωτῶν αὐτῶν, ἥτοι νὰ ψηφίσῃ νόμον κατὰ τὸν ὅποιον νὰ πωληθῶν μὲν πάντα ἀνεξαιρέτως, καὶ μάλιστα εἰς μικρὰς μερίδας, ὥστε νὰ τὰ ἀγοράσωσι οἱ πλησιόχωροι κάτοικοι εἰς τιμὰς δικαίας, νὰ τὰ πληρώσωσι ἔστω καὶ χρεωλυτικῶς κατὰ μικρόν, οἱ δὲ μοναχοὶ αὐτῶν νὰ μεταβῶν εἰς τὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ ἐκεῖ νὰ μονάσωσι, τὰ δὲ χρήματα νὰ κατατεθῶν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν, ἵνα ἐκ τῶν τόκων αὐτῶν μισθοδοτοῦνται τοῦ λοιποῦ τακτικῶς οἱ ἐφημέριοι τῶν πόλεων καὶ κωμῶν, ὅσοι θὰ εἶναι ἱκανῶς μορφωμένοι, ὥστε νὰ κηρύσσωσι τακτικὰ κατὰ Κυριακὴν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς Χριστιανούς καὶ νὰ εἶναι οὕτως ἀληθεῖς ποιμένες καὶ διδάσκαλοι τοῦ Χριστιανικοῦ πληρώματος.

Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ τὰ ἱερὰ ταῦτα κτήματα, τὰ διὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ἀρχήθεν προωρισμένα ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν ἀφιερωτῶν αὐτῶν θὰ ἐκτελοῦν πράγ-

ματι τὸν προορισμὸν των, καὶ ὁ ἱερὸς κληρὸς καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ Χριστιανικὴ τοῦ ἡμετέρου λαοῦ κατάστασις θὰ βελτιωθῇ, διότι τότε θὰ εἶναι δυνατόν νὰ προσέρχωνται εἰς τὸ ὕψηλόν τοῦ ἱερέως ἀξίωμα ἄνδρες εὐγενεῖς, μορφωμένοι καὶ ἀξιοὶ καθ' ὅλα νὰ περιμάνωσι τοὺς Χριστιανούς, ὅπως πρέπει, καὶ ὁδηγοῦν εἰς τὴν Χριστιανικὴν ἀρετὴν, καὶ πρὸς τοὺς τοῦτους θὰ παύσωσι τὰ ἄλλως δίκαια παράνομα τοῦ ἱεροῦ κληροῦ δι' ἐγκατελείφθη καὶ πένεται, καὶ τέλος τὰ κτήματα θὰ καλλιεργηθῶν ὅπως πρέπει.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἀγαθὰ θὰ προέλθωσι ἐκ τῆς τοιαύτης διαθέσεως τῶν κτημάτων τούτων. Εἶναι δηλ. γνωστὸν ὅτι ὁ χωρικός ὅταν ἔχῃ γῆν ἰδικήν του καὶ μάλιστα ἀγορασμένην ὑπ' αὐτοῦ, προσκολλᾶται εἰς αὐτήν, εἰς τὸ ἀμπέλι του, εἰς τὸν ἐλαιῶνα του, καὶ δὲν τὰ ἐγκαταλείπει εὐκολα, διὰ νὰ τρέχῃ εἰς τὰς πόλεις, ὅπου διὰ γνωστὰς αἰτίας ἐκτὸς ἄλλων δὲν γεννᾷ τέκνα πολλὰ καὶ ὕγια ὅπως ὁ κάτοικος τῶν χωρίων. Ἐν Κρήτῃ εἰς διάστημα ὀλίγων σχετικῶς ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ 1830 μέχρι τοῦ 1866, ὁ μὲν Χριστιανικὸς πληθυσμὸς σχεδὸν ἐτριπλασιάσθη, διότι ἐξῆλθε κατὰ κόμας, ὁ δὲ Μουσουλμανικὸς μάλλον ἡλαττώθη, ὅσοι κατ' οὐκίαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς πόλεις.

Ἐπειτα, ὡς εἶπομεν ἤδη, τὰ κτήματα ταῦτα θὰ καλλιεργηθῶν καὶ θὰ αὐξήσωσι οὕτω τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον. Ἡ Ἑλλὰς κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἔτρεφε διπλάσιους κατοίκους ἢ σήμερον, διότι ἐκαλλιεργεῖτο καλῶς· πολλὰ σήμερον ἄγρια μέρη φαίνεται ὅτι τότε ἐκαλλιεργεῖτο καὶ ἐχρησιμοποιοῦντο. Καὶ σήμερον ἀνάγκη νὰ πεισθῶμεν ὅλοι, ὅτι πᾶσα σπ.θαμὴ Ἑλληνικῆς γῆς, ἡ ὅποια μένει ἀκαλλιεργήτος, ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΓΚΛΗΜΑ.

Τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος ἡμῶν ποῦ ἐβάφη τοσάκις μὲ τὸ ἅγιον αἷμα ὅχι μόνον τῶν ἀειμνήστων πάππων καὶ πατέρων ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν τῶν ἰδίων, μέχρις οὗ ἠτύχησαμεν νὰ τὸ ἀπαλλάξωμεν ἀπὸ τοῦ ἀπαισίου τυραννοῦ, ὁρῶμεν καὶ νὰ τὸ καλλιεργῶμεν τόσον ἐπιμελῶς, ὥστε νὰ εἶναι ἱκανὸν νὰ τρέφῃ καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς ἀπογόνους μας, καὶ νὰ τὸ ἀγαπῶμεν τόσον περιπαθῶς ὥστε νὰ εἴμεθα πάντοτε ἐτοιμοὶ νὰ τὸ ὑπερασπιζόμεθα μὲ πᾶσαν θυσίαν κατὰ πάσης ἐπιβουλῆς.

Βεβαίως ὑπολείπονται πολλὰ ἀκόμη νὰ γίνωσι, ἵνα ἡ ἀγροτικὴ μας ζωὴ καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἐθνικῆς γῆς καταστήται τελεία· εὐκόλος συγκοινωνία μεταξὺ τῶν πόλεων καὶ τῶν κωμῶν καὶ αὐτῶν τῶν ἀπομακρυσμένων, ἀγροτικῆ ἀστάλεια, ἀσθηρὰ ἀπαγόρευσις πάσης πυρκαϊᾶς δασῶν ἡ καὶ θάμνων ἀκόμη, χρησιμοποίησις τῶν ὑδάτων τῶν ποταμῶν εἰς ἀρδεύσεις, περιορισμὸς καὶ κατὰ μικρὸν παντελὴς ἐξαφάνισις τῶν αἰγῶν (ὅπως γίνεται ἤδη ὑπὸ τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὴν Κύπρον), γεωργικὴ πίστις, διδασκαλία καὶ φωτισμὸς τῶν ἀγροτῶν περὶ πάντων ὅσα ἀφορροῦν εἰς τὸν βίον καὶ τὰς ἐργασίας των, εἰς τὰς ἀμπέλους των, εἰς τὰς ἐλαιὰς των κλπ. κλπ. Ἀλλὰ ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ κύρια καθήκοντα τῆς Πολιτείας καὶ ὅλων ὅσοι πονοῦν ἀληθῶς τὴν πατρίδα μας, πρέπει νὰ εἶναι ἐν τῇ παρόντι τοῦτο· πῶς νὰ πεισθῶν οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου χωρὶς νὰ μένουσι ἐκεῖ ὅπου ἐγεννήθησαν, νὰ ἀγαποῦν καὶ καλλιεργῶν τὴν γῆν, τὰ δὲ ἄλλα, ὡς ἐλπίζωμεν, ὅτι θὰ ἔλθωσι βραδύτερον τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο.

Γ. Ν. Χατζιδάνις
καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΦΥΤΩΝ ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΒΛΑΠΤΙΚΑ ΕΝΤΟΜΑ ΤΗΣ ΣΥΚΗΣ

Ἡ συκία εἶναι τὸ ὀπωροφόρον δένδρον τὸ πλέον παραμεινόμενον εἰς τὸν τόπον μας. Σχεδὸν οὐδεμίαν περιποίησιν τοῦ δίδεται, οὐδεμίαν καλλιεργητικὴν ἐργασίαν γίνεται γι' αὐτὸ, οὐδεμίαν λίπανσιν, ἀλλ' ἀφίεται τὸ δένδρον τοῦτο μόνον τοῦ εἰς

την τύχην του ν' ανταπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀνάγκας του.

Καί εἶναι μὲν ἀληθές ὅτι τὸ δένδρον τοῦτο εἶνε ἥμισυ α-
παιτητικὸν ὡς πρὸς τὴν ποιότητα τοῦ ἐδάφους, ἀρκούμενον
εἰς πτωχὰ ἐδάφη ξηρά, καθ' ὅτι ἡ φύσις τὸ ἐπρόβλεψε μὲ ρι-
ζικὸν σύστημα ἰσχυρότατον δυνάμενον νὰ ἀπορροφήσῃ καὶ
τὸ ἐλάχιστον ἀφομοίωσιμον στοιχεῖον τοῦ ἐδάφους, ὅτι ἀντέ-
χει ἀρκετὰ καὶ εἰς τὸ κρύον, διὰ τοῦτο καὶ τὸ βλέπομεν πολ-
λάκις αὐτοφυὲς τόσον εἰς τὰς πεδιάδας, ὅσον καὶ εἰς τὰ ὄρη-
νὰ μέρη· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἐὰν ἐδίδετο ὀλίγη
τις περιποίησις εἰς τὸ τόσον ὀλιγαρκές τοῦτο δένδρον ἀστα-
λὼς θὰ μᾶς τὴν ἐπλήρως ἐκατονταπλασίως διὰ τῆς ἀφθο-
νίας καὶ καλῆς ποιότητος εὐγευστοτάτων καρπῶν.

Μὴ λησμονώμεν ὅτι τὰ σῦκα, ἐκτὸς τοῦ ὅτι καταναλί-
σκονται φρέσκα, καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ θέρος, ἀποξηραίνοντα
ἀποταλοῦν καὶ τὸν χειμῶνα ἕνα πρώτης τάξεως ξηρὸν φρου-
τον, τὸ ὅποτον ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ εἶναι καὶ φαρμακτι-
κόν. Μὲ τὰ σῦκα κἀμουν διάφορα γλυκὰ, μαρμελάδες καὶ
διάφορα ἄλλα εἶδη ἡχαροπλαστικῆς. Τὰ σῦκα ὕψιστά μιν
ζύμωσιν δίδουν καὶ οἰνόπτευμα. Τέλος καὶ κατὰ ἀκόμῃ κατα-
σκευάζουν ἀπὸ τὰ σῦκα (συκοκαφές).

Ἀλλὰ τί τὰ θέλομεν ὅλα αὐτὰ; μήπως τὰ ξηρὰ σῦκα ὅταν
μάλιστα συσκευάζονται ὅπως πρέπει καὶ ἀπολυμαίνονται διὰ
νὰ μὴ σκουλικιάζουν, δὲν ἔχουν τὴν παλατιάν των ἐξηστρα-
λισμένην;

Πρέπει λοιπὸν τῆς συκῆς μας νὰ τῆς καλλιεργώμεν, νὰ
τῆς λιπαίνωμεν (ἡ συκία ὅπως ὅλα τὰ ὀπωροφόρα λιπαίνεται
μὲ τὸ 4—10—10) τέλος νὰ καταπολεμώμεν τοὺς διαφόρους
ἐχθροὺς τῆς οἰκτινῆς κατ' ἔτος ὀλιγοστέουσιν τὴν παραγωγὴν
καὶ εἰς τὸ τέλος ὅταν μένουν ἀνεόχλητοι ξηραίνουσι καὶ ἐλό-
κληρον τὸ δένδρον.

Ὁ κυριώτερος ἐχθρὸς τῆς συκῆς, ἐκείνον τὸν ὅποτον συ-
ναντᾷ κανεὶς καὶ συνηθέστερον εἶναι ἡ ψώρα.

Ἡ ψώρα τῆς συκῆς.

Ὅπως εἰς ὅλα τὰ ὀπωροφόρα δένδρα οὕτω καὶ εἰς τὴν συ-
κὴν ἡ ψώρα δὲν προκαλεῖται μόνον ἀπὸ ἓν εἶδος ἐντόμου, ἀλλ'
ἀπὸ πολλὰ ἔντομα τῆς αὐτῆς οἰκογενείας τὰ ὅποια ἔχουν διάφο-
ρα σχήματα, καὶ εἰς τὰ ὅποια οἱ ἐπιστήμονες ἔδωσαν διάφορα
ὀνόματα διὰ νὰ συνεινεύουν ἀναμεταξύ των. Τὸν γεωργὸν δμως
δὲν ἐνδιαφέρουν τὰ ὀνόματα ἢ καὶ ἡ περιγραφὴ τῶν διαφέ-
ρων ἐντόμων, διὰ τοῦτο καὶ θ' ἀρκεσθώμεν εἰς τὴν περιγρα-
φὴν καὶ μόνον, τοῦ ἐντόμου τὸ ὅποτον προκαλεῖ συνειθέστερον
τὴν ψώραν εἰς τὴν συκίαν.

Τὸ ἔντομον αὐτὸ εἰς ἐπιστήμονες τὸ ὀνόμαζαν κηροπλά-
στην (ceroplastes rusci) διότι τὸ σῶμα του εἶναι σκεπασμέ-
νον μὲ μίαν κηρώδη οὐσίαν, ἥτις σχηματίζει ὡτὰν καβουκι
χελώνας καὶ τὸ προφυλάττει. Τὸ σχῆμα τοῦ χελωνίου αὐτοῦ
εἶναι ἡμισφαίριον φουσκωτὸν ὅπως εἶναι καὶ τὸ λεκάνιον τῆς
ἐλαίας (ψώρα τῆς ἐλαίας) ἐξ ἄλλου καὶ τὰ δύο ἀνήκουν εἰς τὴν
αὐτὴν οἰκογένειαν τῶν λεκανίων.

Τὸ ἔντομον τὸ ὅποτον εὐρίσκεται κάτω ἀπ' αὐτὸ τὸ χελώ-
νιον εἶναι πολὺ μικρὸν, ἔχει μήκος 3—5 χιλιοστών. Ἄλλα
ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔντομα εἶναι ἀρσενικά καὶ ἄλλα θηλυκά.

Τὸ ἀρσενικὸν ὅταν ἀναπτυχθῇ τελείως ἀποκτᾷ πτερὰ καὶ
πετᾷ, εἰς τὴν νεαρὰν δμως ἡλικίαν του (οὐκὼλῃς, νύμφη) εἶναι
προσκεκολλημένον καὶ αὐτὸ εἰς τὰ φύλλα, τὰ κλαδιά, ἢ τὸν
κορμὸν τοῦ δένδρου, τὸ σχῆμα δμως τοῦ χελωνίου εἶναι ὡς ἂν
ἕνα μικρὸν, λευκόν, ἐπίμηκες ἄστρον.

Τὸ θηλυκὸν γεννᾷ χίλια ἕως χίλια πεντακόσια αὐγά
(1000—1500) τὰ ὅποια προφυλάττει κάτω ἀπὸ τὸ σῶμα του,
ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ θηλυκὸν κλίμα μας δύνανται τὸ αὐτὸ ἔτος
ν' ἀναπτυχθῶν δύο γενεαί, ἐννοεῖ τις εὐκόλως μὲ πόαν τα-
χύτητα πολλαπλασιάζεται καὶ πῶς κατορθώνει νὰ γεμίσῃ
ὁλόκληρον τὸ δένδρον (φύλλα, κλαδοί, κορμός) τέχιστα. Αἱ
καταστροφαὶ τὰς ὁποίας ἐπιφέρει εἰς τὴν συκίαν εἶναι σημα-
ντικαί, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐξασθενεῖ ὁλόκληρον τὸ δένδρον τοῦ
ὁποίου ἀπομυζᾷ τοὺς χυμούς, καὶ βλέπομεν τὰ φύλλα νὰ κι-
τρινίσουν καὶ νὰ πέφτουν, προσβάλλει καὶ τὰ σῦκα τὰ ὅποια
μένουν καχεκτικά, καὶ τοὺς δίδει καὶ μίαν κακὴν γεύσιν ἥτις
τὰ καθιστᾷ τελείως ἀκατάλληλα διὰ τὴν κατανάλωσιν.

Ἐκτὸς δμως τῶν ζημιῶν αὐτῶν, ἔχομεν καὶ τὴν καπνίαν
ἥτις εἶναι μία συνέπεια τῆς ψώρας καὶ ἀναφάνεται παντοῦ ὅπου
ὑπάρχει ψώρα καὶ βρωμίζει φύλλα καὶ καρπεὺς παρεμποδί-
ζει δὲ καὶ τὴν ἀναπνοὴν τοῦ δένδρου. Τὰ δένδρα τὰ ὅποια
ἔχουν καπνία εἶναι σπανιώτατον νὰ μὴν ἔχουν καὶ ψώραν, ἡ
ἀναγνωρίζονται δὲ ἐξ ἀποστάσεως ἀπὸ τὴν μαυρίαν των. Ἡ
καπνία φεύγει μόνῃ της ὅταν ἐκλείψῃ ἡ ψώρα ἥτις ὡς εἶπομεν
εἶναι ἡ κυρία αἰτία.

ΜΕΣΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΕΩΣ

1ον) Φυσικοὶ ἐχθροί.

Ὁ Κηροπλάστης τῆς συκῆς ἔχει δύο ἀσπόνδους ἐχθροὺς
οἵτινες πολλάκις κατορθώνουν μόνον των καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς
ἄλλης βοήθειας νὰ τὸν ἐκμηδενίσουν τελείως, καὶ διὰ τοῦτο
συχνὰ παρατηρεῖται ὅτι ὅταν ἡ ψώρα εἰς τὴν συκίαν ἀυξήσῃ
πολὺ δι' ἓν ἢ δύο ἔτη, κατόπιν ἐξαφανίζεται καὶ φεύγει μόνῃ
της. Εἰς τὴν Ἀλγερίαν μάλιστα τὰ δύο ταῦτα χρησιμώτατα
ἔντομα ἀναπτύσσονται μόνον των ταχύτητα. οὕτως ὥστε οὐδε-
μία ἄλλη ἀνάγκη καταπολεμῆσεως ὑπάρχει.

Οἱ δύο πολὺτιμοι φίλοι μας αὗτοι εἶναι:

1ον) Μία μικρὴ μυίγτσα ἥτις εἶναι μεγέθους μόλις 2 1/2
χιλιοστών· εἶναι μαύρη μὲ μεταλλικὰς ἀποχρώσεις.

Ἡ μυίγτσα αὕτη τὴν ὁποίαν ὠνόμασαν «Σκυτελλίστα ἡ
κυανὴ» (Scutellista Cyanea Motsch) ἔχει τὴν συνήθειαν νὰ
πηγαίνῃ νὰ γεννᾷ τ' αὐγὰ της κάτω ἀπὸ τὸ χελώνιον τοῦ Κη-
ροπλάστου.

Τὸ σκουληκί τὸ ὅποτον βγαίνει τρέφεται ἀποκλειστικῶς
κατὰ τὴν νεαρὰν ἡλικίαν του ἀπὸ τ' αὐγὰ τοῦ Κηροπλάστου,
τὰ ὅποια ἀποδεκατίζει. Μόλις δὲ ἀναπτυχθῇ τρυπᾷ τὸ χελώ-
νιον καὶ βγαίνει ἔξω. Εἶναι εὐκόλον ν' ἀναγνωρίσῃ κανεὶς τὴν
μικρὰν αὐτὴν τρυποδὺν εἰς τὴν πλάτην τοῦ χελωνίου, ὅπότεν
δυνάμεθα νὰ εἰμεθα ἥσυχοι, διότι ὁ φίλος μας ἀργὰ ἢ γρήγο-
ρα θὰ τὰ καταφέρῃ ν' ἀπαλλάξῃ τῆς συκῆς μας ἀπὸ τὴν
ψώραν.

2ον) Μία πολὺ μικρὰ πεταλούδιτσα γκριζὰ ἢ Ἐράστρια
(Brastria Scitula) ἡ ὁποία μάλιστα ὅταν ἔχῃ τὰ φτερά της
κλεισμένα ὁμοιάζει ὡς ἂν ἀκαθαρσία μικροῦ πουλιοῦ, καὶ ἔτσι
δὲν τὴν ἀναγνωρίζουν τὰ πουλιὰ καὶ ἔντομα διὰ νὰ τὴν
φάγουν. Τὸ σκουληκί λοιπὸν τῆς πεταλουδίτσας αὐτῆς τρέφε-
ται ἀπὸ θηλυκὰ Κηροπλάστου, καὶ καταστρέφει οὐκ ὀλίγα.
Ἀναγνωρίζει κανεὶς τὴν καταστροφὴν τοῦ Κηροπλάστου ἀπὸ
τὴν Ἐράστρια εὐκόλως, διότι ἡ κηρώδης οὐσία ἐξαλείφεται,
καὶ τὸ χελώνιον πέφτει τρίμματα ὅταν τὸ πῆσῃ κανεὶς μὲ τὸ
χέρι του, ἀποδείξας ὅτι τὸ ἔντομον ἔχει φορτίσει.

ΜΕΣΑ ΧΗΜΙΚΑ

Πολλάκις ὡς εἶπομεν καὶ ἠνωτέρω, οἱ φυσικοὶ αὗτοι ἐχ-
θροὶ τοῦ Κηροπλάστου εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ἐκμηδενίσουν τε-
λείως αὐτόν, ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι τὸ τοιοῦτον καὶ ὅταν συμβαίῃ
ἀπαιτεῖ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα, καὶ ἐν τῷ μεταξύ ἡ ψώρα
ἐπιφέρει τὰς καταστροφὰς της, διὰ τοῦτο καὶ ἅμα ἀναφανῇ
πρέπει νὰ σπεύδωμεν νὰ τὴν καταπολεμήσωμεν.

Πρὸς τοῦτο πρέπει νὰ κάμωμεν πρώτον ἕνα καλὸν κλά-
δευμα, νὰ καθαρίσωμεν ὅλα τὰ ξηρὰ καὶ νὰ τὰ κάψωμεν, κα-
τόπιν δὲ ὅταν ἰδίως πρόκειται περὶ μεμονωμένων δένδρων, μὲ
μίαν σκληρὰν βούρτσαν ἀπ' αὐτὴν τοῦ πλένωμεν τὰ πατώ-
ματα βουρτίζομεν τὸν κορμὸν καὶ τοὺς χονδρὸς κλώνους,
καὶ προβαλόμεν εἰς τὸν ψικασμόν.

Τὸ φάρμακον εἶναι τὸ αὐτὸ, τὸ ὅποτον χρησιμοποιοῦμεν
δι' ὅλας τὰς ἄλλας ψώρας τῶν δένδρων, δηλαδὴ ἡ συμπεπ-
νωμένον γαλλικὸν ἢ θειασβεστίν. Διὰ τὴν ψώραν δμως
τῆς συκῆς πολὺ προτιμώτερον εἶναι τὸ γαλλικὸν καὶ εἰς
δόσεις ἰσχυράς, καθ' ὅσον διὰ νὰ καταπολεμηθῇ τὸ ἔντομον
πρέπει πρώτον νὰ διαλυθῇ τὸ κερὶ τὸ ὅποτον τὸ σκεπάζει, διὰ
τοῦτο καὶ τὸ φάρμακον πρέπει νὰ χρησιμοποιοῖται ἀφθόνως.

Δόσεις:

Διὰ ψικασμοὺς χειμῶνος τὸ φάρμακον δέον ν' ἀραιού-
ται μὲ 7 μέρη νεροῦ.

Τὸ δὲ θέρος μὲ 10—12 μέρη.

Δηλαδὴ εἰς ἕνα δοχεῖον μετροῦμε μὲ μίαν ὀκτὴν ἀπ' αὐτὴν
ποῦ μετροῦν τὸ γάλα 7 ὀκάδας νεροῦ, κατόπιν ρίπτομεν μίαν
ὀκτὴν ἀπὸ τὸ φάρμακον σιγὰ-σιγὰ ἀνακατώνομεν διαρκῶς διὰ
νὰ ἐπιτύχωμεν ὁμοιόμορφον διάλυσιν, καὶ προβαλόμεν εἰς τὸν
ψικασμόν. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐταιρεία Λιπασμάτων κατασκευά-
ζει ἀπ' αὐτὰ τὰ φάρμακα, ὥστε ὅσοι θέλουν δύνανται νὰ ζη-
τήσουν ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους τῆς Ἐταιρείας
καὶ ἐὰν δὲν ἔχουν εἰς τὰς ἀποθήκας των, ἢ καὶ παραγγέλουν.

Τὸ θέρος οἱ ψικασμοὶ πρέπει νὰ σιγματεύων κατὰ τὰς θερ-
μὰς ὥρας διότι τὸ φάρμακον εἶναι πολὺ δραστικόν καὶ δυνατόν
νὰ κάψῃ τὰ φύλλα.

Ἐκτὸς τῆς ψώρας, τὴν συκίαν προσβάλλουν καὶ διάφορα
ἄλλα ξυλοφάγα ἔντομα τὰ ὅποια κἀμουν στοὰς κάτω ἀπὸ
τὸν φλοιὸν καὶ κατόπιν τρυποῦν καὶ βγαίνουν ἔξω, τὰ κλαδιά
τοῦ δένδρου ξηραίνονται κατόπιν καὶ σπάζουν.

Τὸ καλλίτερον ὅπου ἔχει νὰ κάμῃ τις ὅταν παρατηρήσῃ
τοιαύτας προσβολὰς ξυλοφάγων εἶναι νὰ κόψῃ τὰ προσβλη-
θέντα κλαδιά, μέχρι τοῦ ὑγιεινὸς ξύλου καὶ νὰ τὰ καίῃ.

Ὅλα αὐτὰ δμως τὰ ξυλοφάγα ἔντομα σπανίως προσβάλ-
λουν ὑγιεῖς δένδρα ἐπιπίπτουν πάντοτε ἐπὶ τῶν ἐξηστεινόμε-
νων τοιοῦτων, εἴτε ἀπὸ τὴν ψώραν ἢ ἀπὸ τὸν παγετὸν, ἢ ἀπὸ
τὴν μεγάλην ξηρασίαν, ἢ τέλος ἀπὸ τὴν νηστείαν. Διὰ τοῦτο
καὶ τὸ ζήτημα τῆς καλῆς θρέψεως τῶν δένδρων καὶ φυτῶν,
ὅπως καὶ διὰ τὸν ἀνθρώπον παίζει σπουδαιότατον ρόλον εἰς
τὴν ἀντοχὴν ἐναντίον τῶν παθήσεων.

Εἶναι ἐξηκριβωμένον ὅτι δένδρα λιπαίνοντα κανονικῶς καὶ
ἐὰν ἀκόμῃ προσβληθῶν ἀπὸ παράσιτα ἀντέχουν πολὺ περισ-
σότερον. Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως τὰ λιπάσματα εἶναι ἕνα
ἐπικυριακὸν φάρμακον πρώτης τάξεως.

Θ. Α. ΛΥΚΙΑΡΔΟΠΟΥΛΟΣ
Μηχανικὸς—Γεωπόνος (Ε.Ν.Α.Γ.)

ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ

Μορφή ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἡ ἄμπελος προτιμᾷ τὰς εἰς
αὐτὴν ἀναγκαζούσας θρεπτικὰς οὐσίας.

Ὑπόμνημα ὑπὸ κ. Π. ΒΙΑΛΑ καθηγητοῦ τοῦ Ἀγρο-
νομικοῦ Ἰνστιτούτου τῶν Παρισίων, μέλους τῆς Ἀκαδη-
μίας τῶν Παρισίων.

(Ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς Ἀκαδημίας τῆς Γεωργίας τῆς Γαλλίας, Συν-
εδρίασις τῆς 23/11/27).

Ἦδη πρὸ τοῦ πολέμου τῷ 1913 εἴχομεν ἀρχίσει εἰς τὴν
περιφέρειαν Beauzolois καὶ εἰς τὴν Μεσημβρινὴν Γαλλίαν, νὰ
ἐρευνώμεν ἐὰν ἦτο ἀδιάφορον νὰ χορηγώμεν εἰς τὴν ἄμπελον
τὰ καλιούχα καὶ ἀζωτοῦχα λιπάσματα ὑπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν
ἄλλην μορφήν.

Ὁ πόλεμος διέκοψεν τὰς δοκιμὰς μας αἵτινες ἐπανελήφθη-
σαν μόνον εἰς τὴν περιφέρειαν Beauzolois κατὰ τὸ 1920, καὶ
ἐγκατελήφθησαν κατὰ τὸ 1921 λόγῳ ἀκυρώσεως τοῦ συμβο-
λαίου ἐνοικιάσεως τῆς πρὸς πειραματισμὸν ἄμπελου.

Μόλις τῇ 1923 ἡδυνήθημεν νὰ ἐπαναρχίσωμεν εἰς τὴν
περιοχὴν μας Grange-neuve τοῦ Νομοῦ Herault καὶ αὐτὴν
τὴν φορὰν νὰ τὰς φέρωμεν εἰς πέρας.

Ἐσκεπτόμεθα πρὶν ἢ γνωρίσωμεν τὰ πρῶτα ἀποτελέσμα-
τα ὅτι ἡ μορφή τῶν διαφόρων τούτων λιπασμάτων ὥφειλε νὰ
ἔχῃ ἀξίαν μεγαλειτέραν ἐκείνης τοῦ αἱ μεταπολεμικαὶ τίσεις
τῆς ἀπέδιδον. Δὲν ὑπολογίζαμεν δμως ὅτι ἡ ἐπίδρασις τῆς
μορφῆς τοῦ λιπάσματος θὰ εἶχε τοιαύτην ὑπεροχὴν τόσον σα-
φῇ, ὅσην μᾶς ἐδόθη εὐκαιρία νὰ τὸ διαπιστώσωμεν.

ΚΑΛΙ

Μέχρι τοῦ πολέμου εἶχε καθιερωθῇ, ὅτι τὸ κάλι ὥφειλε
νὰ χορηγῇται εἰς τὴν ἄμπελον ὑπὸ μορφήν θεικίνῃ καὶ εἰς
τοὺς ἄμπελωνας τῆς Μεσημβρινῆς Γαλλίας, ὅλοι σχεδὸν οἱ

ἄμπελοφυτοί, οἱ μεταχειριζόμενοι καλιούχα λιπάσματα ἐχορή-
γουν τὸ κάλι ὑπὸ μορφήν θεικίνῃ.

Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν ἐνθυμούμαι νὰ ἔχω μεταχειρισθῇ ἄλλο τι
ἢ θεικίν καὶ, καὶ συμβουλευόμενος τὰ βιβλία τοῦ πατρός
μου, ἐνθυμούμαι ὅτι καὶ αὐτὸς οὐδέποτε μεταχειρίσθη ἄλλο
καλιούχον λίπασμα.

Μόλις τὴν ἐπαύριον τοῦ πολέμου ὅτε τὰ ὄρυχτα τῆς
Ἀλσατίας περιήλθον εἰς τὴν Γαλλικὴν κατοχὴν, ἀνεκάλυ-
ψαν, ὅτι τὸ χλωριούχον (κάλι) ἡδύνατο εὐκόλως νὰ ἀντικατα-
στήσῃ τὸ θεικίν καὶ ἐφθασαν νὰ εἰπωσιν ὅτι ἡ συλβινίτη
(καλιούχον λίπασμα 12—18 ο/ο) θὰ ἔκαμεν ἐξ ἴσου καλόν.
Αὗται αἱ νέαι ἀρεταὶ τῆς ἀντικαταστάσεως αἱ ἀποδοθεῖσαι
εἰς τὸ χλωριούχον καὶ εἰς τὴν συλβινίτην ἀνεκαλύφθησαν
μέσα εἰς τὴν ἡμερίαν ἐνδὸς γραφείου, ἀπὸ τὴν ἄμπελον τὴν κυ-
ρίως δὲν ἀφερομένην δὲν ἐξητήθη ἡ γνώμη.

Προσωπικῶς αὗται αἱ γνώμαι καὶ διαβεβαιώσεις μᾶς ἀφῆλ-
καν σκεπτικὸς οἱ πειραματισμοὶ μας ἠκολούθουν τὸν δρόμο-
των, δὲν ἡθελησαμεν οὕτε ἡδυνάμεθα τίποτε νὰ ἐπιβεβαιώ-
σωμεν. Ἀναμένομεν τὸ ἀποτέλεσμά των διὰ νὰ ἀποφανθῶ-
μεν. Εἰς τοὺς πειραματισμοὺς μας ἐχορηγήσαμεν εἰς τὴν ἄ-
μπελον 150 γρμμων καλίου κατ' ἐκτάριον καὶ κατ' ἔτος, ἐπὶ
πέντε ἔτη τῇ βοήθειᾳ τῶν κάτωθι λιπασμάτων:

Ἀνθρακικὸν κάλι
Νιτρικόν »
Θεικίν »
Χλωριούχον »
Συλβινίτην πλουσίαν 17 ο/ο

Ἐξ ὧν αὐτῶν τῶν μορφῶν τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα
ἔδωκεν τὸ Ἀνθρακικὸν κάλι πρᾶγμα τὸ ὅποτον δὲν εἶναι τι-
ποτε τὸ καταπληκτικόν. Διὰ νὰ ἐξηγήσωμεν τὰ ἀποτελέσματα
θὰ πάρωμεν τοῦτο ὡς βάσιν καὶ θ' ἀναφέρωμεν τὰ ἐπιτε-
υχθέντα ὑπὸ τῶν λοιπῶν καλιούχων λιπασμάτων.

Ἀποτελέσματα πειραματισμῶν τῶν καλιούχων λιπασμάτων ἐπὶ ἄμπελων.

(Κατ' ἀναλογίαν 150 γρμμων καλίου κατὰ ἐκτάριον κατ' ἔτος).

Φύσις τοῦ καλιούχου λιπάσματος.

	1923	1924	1925	1926	1927	Μέσος ὁρος
Ἀνθρακικὸν κάλι	100	100	100	100	100	100
Νιτρικόν	92.6	94.4	90.8	89.9	94.7	92.48
Θεικίν	86.2	85.7	88.9	90.4	84.3	87.1
Χλωριούχον	70.9	69.5	68.3	62.6	61.2	66.3
Συλβινίτη πλουσία	58.8	58.5	56.2	51.4	48.7	54.72

Φαίνεται λοιπὸν σαφέστατα καθ' ἡμᾶς, ὅτι ἡ μορφή ὑπὸ
τὴν ὁποίαν χορηγοῦνται τὰ καλιούχα λιπάσματα εἶναι μα-
κρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ εἶναι ζήτημα παραμελητέον, ὅλος τοῦναν-
τίον παρουσιάζει μεγίστην σπουδαιότητα. Οἱ ἄμπελοφυτοὶ εἰ-
χον λοιπὸν δίκαιον ὅταν προσέμωσαν τὸ θεικίν καὶ οἱ
καθηγηταὶ μας ὅταν ἐδίδασκον εἰς τὰς Ἑθνικὰς Γεωπονικὰς
Σχολὰς ἐδίδον μαθήματα σύμφωνα μὲ τὸ συμφέρον τῶν ἄμπε-
λοφυτῶν λέγοντες ὅτι τὸ καλλίτερον καλιούχον λίπασμα ἦτο
τὸ ἀνθρακικὸν κάλι ἀλλὰ ὅτι ἡ τιμὴ του συνήθως πάρα πολὺ
ὕψηλὴ τὸ καθίστα ἐλάχιστον ἐκονομικόν καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ
ἀπευθυνθῶμεν εἰς τὸ νιτρικὸν καὶ θεικίν καὶ. Ἐξ αὐ-
τῶν τῶν πειραματισμῶν θὰ ἐξαχθῇ καὶ ἕνα ἄλλο συμπέρασμα
εἰς ὅτι ἀφορὰ τὴν ποιότητα τοῦ παραχθέντος οἴνου. Ἡ ἀνά-
λυσις τῶν μούστων ἀρχίσασα αὐτὸ τὸ ἔτος ἀπεκάλυψε λίαν
ἐνδιαφέροντα πράγματα, ἀλλὰ θὰ ἦτο πρόωρον νὰ τὰ λάβω-
μεν ὡς δεδομένα ἐπὶ τοῦ παρόντος. Ἐκ τῶν γενομένων δοκι-
μῶν ὅς σὰς ἐγνωρίσαμεν, δυνάμεθα νὰ καταλήξωμεν εἰς τὰ
ἑξῆς συμπεράσματα:

Διὰ τὴν ἄμπελον τὸ κάλι δίδει τὰ καλλίτερα ἀποτελέ-
σματα ὅταν χορηγῇται ὑπὸ μορφήν Ἀνθρακικοῦ, Νιτρικοῦ, ἢ
Θεικίν. Τὸ Ἀνθρακικὸν κάλι σπανίως χρησιμοποιοῦμεν
λόγῳ τῆς ὕψιλλης του τιμῆς, δέον νὰ μεταχειρίζωμεθα τὸ
νιτρικὸν ἢ τὸ θεικίν καὶ διὰ τροφήν τῆς ἄμπελου,

σμάτων, ηύξησε και ο αριθμός εκείνων που δεν παρακολουθούν ακριβώς τὰς οδηγίας μας και οὕτω προέρχονται ζημία.

Μερικοί από τούς ζημιωθέντας κακῶς αποδίδουν εἰς τὴν ποιότητα τῶν λιπασμάτων τὰς ζημίας των. Τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΑ πάντοτε εἶναι τὰ ἴδια καὶ ἄριστα.

Ὡστε ἡ ποιότης τῶν λιπασμάτων, κατ' οὐδέναν λόγον, δύναται νὰ εἶναι ἡ αἰτία τῶν ἀποτυχιῶν, διότι ταῦτα καθ' ὅλα εἶναι ἄριστα, ὡς πολυετὴς πείρα εἰς πλείστας ἐπαρχίας καθ' ἐκάστην ἀποδεικνύει.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἀφ' ὧν μόνον τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΑ.

Τὰ παράπονα τὰ ὁποῖα μᾶς διεβιβάσθησαν ἀποβλέπουν κυρίως τὴν πατάταν καὶ τὴν ἄμπελον.

Οἱ πατατοκαλλιεργηταὶ χρεωστοῦν νὰ προσέχουν πολὺ ὥστε τὸ λίπασμα νὰ εἶναι πολὺ καλὰ ἀνακατωμένο μετὰ τὸ χῶμα διότι ἐάν τὸ λίπασμα τεθῇ μετὰ δόκλῃρον χουφτιᾶν χωρὶς νὰ ἀνακατωθῇ τέλεια μετὰ τὸ χῶμα καίει τὰ ριζίδια μολὶς ἀναφανοῦν.

Τὰ νεαρὰ ριζίδια ἔνεκα τῆς τρυφερότητός των καίονται εὐκολα.

Τὸ τέλειον ἀνακάτωμα τοῦ λιπάσματος μετὰ χῶμα ἐπιβάλλεται δι' ὅλα τὰ ἐτήσια φυτά.

Ἰδιαίτερος εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο συνιστῶμεν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς μπιστανίων (καρπούζια, πεπόνια κτλ.) νὰ δίδουν μεγάλην προσοχήν.

Διὰ τὰς δενδρώδεις καλλιεργείας (ἀμπέλια—ἐλαίαις καὶ ἐν γένει δι' ὅλα τὰ δένδρα πλὴν τῶν ξυνῶν) συμβουλεύομεν τὸ λίπασμα νὰ τίθεται εἰς λάκκους βάθους 30 πόντων ὁμαδικῶς (εἰς σωρούς) καὶ μέχρι 50 δραμίων κατὰ λάκκον.

Ἡ μέθοδος αὕτη καὶ ὀλιγώτερον δαπανηρὰ εἶναι καὶ κάλλιστα ἀπὸ ἐτῶν δίδει ἀποτελέσματα· ἐν τούτοις εἰς τινὰς περιστάσεις (ἀργιλλώδεις γαῖαι, μάλιστα ὅταν ἡ καλλιεργεία των εἶναι ἐλλειπής) τὸ διὰ λοστοῦ ἀνοιγμα λάκκων δίδει κακὰ ἀποτελέσματα, διὰ τοῦτο εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 152 τεύχος τοῦ Ἀγρ. Ταχ(μου τοῦ Δ)βρίου 1924 ἐγγράφομεν τὰ ἑξῆς:

Διὰ τοὺς ἀμπελο-σταφιδοκτῆμονας καὶ ἐλαιοκτῆμονας.

Εἰς τὰς γενικάς οδηγίας μας λιπάνσεως τῆς ἀμπέλου καὶ σταφιδάμπέλου ἐλαίας κτλ. συνιστούσαμεν— χάριν οἰκονομίας ἡμερομισθίων—διὰ τὸ ἀνοιγμα τῶν λάκκων, εἰς εἰς τοὺς ὁποίους θὰ βαλθῇ τὸ λίπασμα καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ λοστοῦ.

Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ ἐργασία τοῦ λοστοῦ εἰς τινὰς ἀργιλλώδεις γαῖας (γλύνες) δίδει κακὰ ἀποτελέσματα, διότι ἡ πίεσις τοῦ λοστοῦ καθιστᾷ τὰς παρειὰς τοῦ λάκκου πολὺ σκληράς, ἀδιαπεράστους εἰς τὸ νερὸ καὶ ἐπομένως καὶ εἰς τὸ λίπασμα, τὸ ὁποῖον τοιουτοτρόπως, ἀδρανεῖ.

Διὰ ν' ἀποφύγωμεν τὸ κακὸν τοῦτο ἀναγκαῖον εἶναι τοὺς λάκκους τοῦ λιπάσματος ν' ἀνοίγωμεν μετὰ τὴν ἄξιναν ἢ ὁποῖον δῆποτε ἄλλο ἐργαλεῖον π. χ. κασμάν, στενὴν, τσάπαν, κλαροζύνην ἢ καταβολίδα κτλ. ἀλλ' ὅχι λαστὸν ἰδίως εἰς τὰς συνεκτικὰς βαρεῖας ἀργιλλώδεις γαῖας.

Τὰ μειονεκτήματα τοῦ ἀνοιγματος τῶν λάκκων διὰ λοστοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔνεκα τῆς ξηρασίας πολλὰχού

ἔδωκε κακὰ ἀποτελέσματα· διὰ τοῦτο συνιστῶμεν εἰς τοὺς κτηματίας νὰ μὴ κάμουν χρῆσιν διὰ τὸ ἀνοιγμα τῶν λάκκων τοῦ λοστοῦ, ἀλλὰ ἄλλων ἐργαλείων καὶ οἱ λάκκοι νὰ ἔχουν πάντοτε βάθος 30 πόντων καὶ νὰ εἶναι ὅσον τὸ δυνατόν μακρύτεροι καὶ φαρδύτεροι· τοιουτοτρόπως καὶ τὸ λίπασμα θὰ ἀνακατώνεται καλλίτερα μετὰ τὸ χῶμα καὶ τὸ ἔδαφος θὰ εἶναι καλλίτερα καλλιεργημένον καὶ ἐπομένως τὸ νερὸ ποῦ ἔχει μέσα του τὰ διαλυμένα ὀλικά τοῦ λιπάσματος θὰ κυκλοφορεῖ εὐκολώτερα καὶ καλλίτερα.

Ὅσοι δὲ καλλιεργηταὶ ἂν καὶ ἀκολουθοῦν καλῶς τὰς οδηγίας μας, ἔχουν ὅμως ἀποτυχίας, τὴν αἰτίαν τούτων πρέπει νὰ ἀναζητήσουν εἰς ἄλλας περιστάσεις: ὀλίγο νερὸ, κακὸς σπόρος, διάφοροι παθήσεις τῶν φυτῶν (περονόσπορος, λύκος κτλ. κτλ.) ἀνάπτυξις πολλῶν ζιζανίων, κακὸ ὄργωμα, συνεχὴς καὶ ἐπανειλημένη καλλιεργεία τοῦ ἰδίου φυτοῦ (ἰδίως πατάτας) ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀγροῦ κτλ. κτλ. καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ ἐξαλείψουν τὴν αἰτίαν ἢ ὁποῖα—ἂν καὶ μετεχειρίσθησαν κάλλιστα λιπάσματα—κάμνει τὰς ἐσοδείας των νὰ ἀποτυγχάνουν· ὁσάκις δὲ μόνον τὸν δὲν εὐρίσκουν τὴν αἰτίαν τῆς ἀποτυχίας των, ἂς ἐρωτοῦν τοὺς κ. κ. Γεωπόνους, εἰς τοὺς ὁποίους εἰλικρινῶς νὰ ἐκθέτουν τὰς περιστάσεις ὑπὸ τὰς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ ἀποτυχία.

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ εὐχαρίστως ἀποστέλλει τοὺς γεωπόνους τῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων, διότι αἱ ἀποτυχίαι τῶν γεωργῶν σπουδαίας τῆς προξενοῦν ζημίας· τὰ συμφέροντα τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἶναι συνυφασμένα μετὰ τὰ συμφέροντα τοῦ Γεωργοῦ, ἐπομένως πᾶσα ζημία τούτου εἶναι καὶ ζημία τῆς Ἑταιρίας, ὅπως ἐπίσης κάθε κέρδος τοῦ γεωργοῦ ἀντανάκλᾳ εἰς κέρδος τῆς Ἑταιρίας διότι πολλὰπλασιάζεται ἡ κατανάλωσις τῆς.

Τὸ συμφέρον τοῦ γεωργοῦ καὶ τὰ συμφέροντα τῆς ΑΕΕΧΠΑ εἶναι στενὰ συνδεδημένα.

Αὐτὰ τὰ πράγματα πρέπει καλῶς νὰ χωνεύσουν οἱ γεωργοκτημαεῖαι καὶ ἀναλόγως νὰ σκεπτόνται καὶ νὰ ἐργάζονται.

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΛΑΘΟΥΣ

Εἰς ἄρθρον μας περὶ τοῦ σκώληκος τῆς ἀμπέλου (τυλιγαδίου) δημοσιευθὲν εἰς τὸν «Ἀγρ. Ταχυδρόμον» ἀριθμὸς 186 τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1927 ἐν σελίδι 335 στήλῃ 2α γραμμὴ 1η, προκειμένου περὶ τῆς δόσεως ἀρσενικοῦ μολύβδου, ἀνεγράφη ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους:

ἀρσενικὸς μολύβδος (εἰς κόνιν) 100 χιλιόγραμμα ἐνφ' ἡ ὁρθὴ δόσις εἶναι:

ἀρσενικὸς μολύβδος (εἰς κόνιν) 100 δράμια
διάλυσις Περοσπορίνης (πολτός) 100 ὀκάδες

Παρακαλοῦμεν ὅθεν πάντας τοὺς ἀναγνώστας μας ὅστινες φυλάττουν τὸν «Ἀγρ. Ταχυδρόμον» καὶ ἐφαρμόζουν τὰς οδηγίας μας νὰ ἐπιφέρουν τὴν σπουδαιοτάτην ταύτην διόρθωσιν, ἀντικαθιστῶντες τὴν λέξιν χιλιόγραμμα μετὰ τὴν λέξιν δράμια.

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Α'.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΡΟΣ ΜΙΜΗΣΙΝ

Μία ἐνδιαιφερέουσα ἐπιστολὴ
τοῦ Τμηματάρχου Κυρίου Π. Κουτσομητοπούλου
Πολλὰκις ἐγγράψαμεν εἰς τὸν «Ἀγρ. Ταχυδρόμον»,

παρακαλοῦντες τόσο τὸν ἀναγνώστη μας γεωργό, ὅσον καὶ τοὺς συναδέλφους μας Γεωπόνους νὰ μᾶς κρατοῦν ἐνημέρους τῶν παρατηρήσεών των, ἐπὶ τῶν διαφόρων παθήσεων τῶν φυτῶν, τὰς ὁποίας πραγματεύομεθα, καὶ ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν θεραπευτικῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ὑποδεικνύομεν, διότι φρονούμεν ὅτι μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἶναι δυνατόν νὰ προοδεύσωμεν, προσαρμόζοντες τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ παρατηρήσεις τῶν ξένων πρὸς τὸ κλίμα μας καὶ τοὺς εἰδικούς ὁρους τοῦ περιβάλλοντος.

Μέχρι τῆς σήμερον ὅμως ἐλαχίστας τοιούτου εἵδους παρατηρήσεις ἔχομεν ἀπὸ φίλους μας γεωργούς, ἀπὸ δὲ τοὺς εἰς τὰς ἐπαρχίας Γεωπόνους δυστυχῶς καμμίαν, ἐνφ' ἀνεμένομεν ἀπὸ τοὺς ἀγαπητοὺς συναδέλφους, οἵτινες παρακολουθοῦν τὸν «Ἀγροτικὸν Ταχυδρόμον» νὰ μᾶς βοηθήσουν ὀλίγον τι περισσότερο εἰς τὸ ἔργον μας διὰ τῶν δοκιμῶν καὶ παρατηρήσεών των ἐπὶ τῶν ζωτικῶν ζητημάτων, ἀφορώντων τὴν γεωργίαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων κατέχουσι σπουδαιοτάτην θέσιν αἱ παθήσεις τῶν φυτῶν.

Ὁ κ. Κουτσομητόπουλος, καθηγητὴς τῆς Ἀνωτέρας Γεωπονικῆς Σχολῆς, δίδει τὸ καλὸν παράδειγμα μᾶς τοιαύτης προσπαθείας. Μᾶς ἀνεκοίνωσε δι' ἐπιστολῆς του τὰς παρατηρήσεις του ἐπὶ μίᾳ παθήσει τῆς ἀμπέλου, τῆς «Ἰσκα», τὴν ὁποίαν ἐδημοσίευσεν ὁ «Ἀγρ. Ταχυδρόμος» εἰς τὸ φύλλον Ἰανουαρίου 1928. Τὴν ἐπιστολὴν ταύτην δημοσιεύομεν αὐτολεξεί, εὐχόμενοι, ὅπως τόσο οἱ ἀγαπητοὶ συνάδελφοι, ὅσον καὶ οἱ προοδευτικοὶ γεωργοκτημαεῖαι, μιμηθοῦν τὸ ἀξίειπαινον τοῦτο παράδειγμα, ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὸ Ρωμέϊκον: «Ὁχ ἀδερφε δὲν βαριέσαι».

Θ. Α. Λ

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Κουτσομητοπούλου ἔχει οὕτω:

Φίλε κ. Λυκιαρδόπουλε,

Πρὸ ἡμερῶν κατὰ συζήτησίν μας περὶ τῆς ἀποπληξίας (πολυποριάσεως) τῆς ἀμπέλου, σὰς διεβεβαίωσα, ὅτι κακῶς ἀναγράφεται εἰς διάφορα συγγράμματα, ὅτι αὕτη προσβάλλει μόνον τὰς γηραιὰς ἀμπέλους, ἡλικίας 15 ἐτῶν καὶ ἄνω. Κατὰ τὰς πολυετεῖς παρατηρήσεις μου ἡ ἀποπληξία προτιμᾷ βεβαίως τὰ γηραιὰ κλήματα καὶ εἶναι τοῦτο εὐνόητον διὰ πολλοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὁ κυριώτερος, ὅτι ταῦτα φέρουν πολλὰς πληγὰς κλαδεύματος καὶ τραύματα, καὶ συνεπῶς πλείστας ὅσας εἰσόδους τοῦ παρασίτου, ἀλλὰ δὲν φεῖδεται οὐδὲ τῶν νεαρῶν π. χ. κατὰ τὸ 1915 εὗρον ἐν Αἰγίῳ προσβεβλημένα νεαρῶτατα κλήματα κατ' ἀναλογίον 5 περίπου ο)ο, ἐπίσης ἀλλαχοῦ ἄλλα κατὰ μικροτέραν ἀναλογίαν.

Σήμερον ὅλως τυχαίως μελετῶν τὸν τόμον τοῦ 1923 τοῦ «Progrès Agricole et viticole» ἐν σελ. 445 τοῦ φύλλου 44 βλέπω ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον τοῦ ὁ κ. Ravaz Διευθυντῆς τῆς Ἀνωτέρας Γεωπονικῆς Σχολῆς τοῦ Montpellier καὶ διάσημος καθηγητῆς τῆς ἀμπελοργίας ἐπιβεβαίωσεν, ὅτι ἡ ἀποπληξία προσβάλλει καὶ τὰς νεαρὰς ἀμπέλους.

Τοῦτο ἐθεώρησα καλὸν νὰ σὰς πληροφορήσω

διὰ νὰ τὸ ἔχητε ὑπ' ὄψιν σας διὰ τὸ παρ' ὧν συντασσόμενον σχετικὸν ἄρθρον.

Μετὰ πλείστης ὑπολήψεως

Ὅλως ὑμέτερος

Π. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΟΠΟΥΛΟΣ

11)1)28

Β'.

Ἡ Περοσπορίνη

Ἡ ΑΕΕΧΠΑ ἐν τῇ προσπάθειά της, τῆς πλήρους ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ γεωργοῦ, κατ' οἰονδήποτε τρόπον διευκολύνσεώς του εἰς τὰς συναλλαγὰς, παρεσκεύασεν ἐφέτω ἀπὸ ἐνωρὶς τὴν Περοσπορίνην, ἵνα αὕτη εὐρίσκεται παρ' ὅλοις τοῖς ἀντιπροσώποις αὐτῆς ἐγκαίρως καὶ δύναται οἱ γεωργοὶ νὰ προμηθεύωνται ταύτην ταυτοχρόνως μετὰ τὰ λιπάσματα τῶν ἀνοιξιάτικων καλλιεργειῶν των, ἀποφεύγοντες οὕτω διπλοὺς κόπους καὶ ἔξοδα.

Αἱ τιμαὶ τῆς Περοσπορίνης ὁρίσθησαν ὡς ἑξῆς:

Εἰς δοχεῖα τῶν 20 κιλῶν	πρὸς λίρ.	Ἀγγλ.	26,10	ὁ τόννος
» » » 10 »	» » »	» » »	27,17	»
» » » 5 »	» » »	» » »	29,15	»

ἐκάστης λίρας Ἀγγλίας ὑπολογιζομένης πρὸς 370 δραχ.

Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἐννοοῦνται παράδοσις ἐργοστασίου τῆς Ἑταιρίας ἐν Πειραιεῖ, δηλαδὴ εἰς τὰς ὡς ἄνω τιμὰς θὰ προστίθενται ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τὰ ἔξοδα μεταφοράς ἀπὸ Πειραιῶς μέχρι τῆς ἀποθήκης των, καὶ οὐδὲν πλέον αὐτῶν.

Τὰ πλεονεκτήματα τῆς Περοσπορίνης εἶναι γνωστὰ εἰς ὅσους τὴν ἐχρησιμοποίησαν, διὰ τοῦτο καὶ δὲν προτιθέμεθα νὰ τ' ἀναπτύξωμεν ἐνταῦθα· ὅσοι τυχὸν δὲν ἔτυχε νὰ χρησιμοποίησιν τὸ ἀποτελεσματικώτατον τοῦτο φάρμακον, τοῖς συνιστῶμεν νὰ ζητήσουν ἀπὸ τοὺς κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους τὸ παράρτημα 17 τοῦ Ἀγρ. Ταχ(μου ἢ καὶ νὰ μᾶς γράψουν ἀπ' εὐθείας νὰ τοῖς τὸ ἀποστείλωμεν δωρεάν. Ἐχουν νὰ ὠφεληθοῦν πολλὰ ἐκ τῆς ἀναγνώσεώς του.

Ἰδιαίτερος συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἀμπελοργούς νὰ χρησιμοποίησιν ἐφέτω τὴν Περοσπορίνην ἐστὼ καὶ δοκιμαστικῶς καὶ συγκριτικῶς μετὰ τὸν Βορδιγάλειον πολτὸν τὸν ὁποῖον παρασκευάζουν μόνον των, ἢ καὶ μετὰ ἄλλα παρασκευάσματα εὐρωπαϊκὰ καὶ ἐγχώρια, τὰ ὁποῖα πωλοῦνται εἰς τὸ ἐμπόριον ὑπὸ διαφόρους ὀνομασίας διὰ νὰ πεισθοῦν περὶ τῆς ὑπεροχῆς τῆς Περοσπορίνης, τόσο ἀπὸ ἀπόψεως ἀποτελεσματικότητος, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομίας εἰς τὴν τιμὴν, καὶ εὐκολίας εἰς τὴν παρασκευὴν τοῦ πολτοῦ.

Πρέπει δὲ νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν των ὅτι ἡ ἐφετεῖν Ἡ Περοσπορίνη περιέχει περισσότερον θεϊκὸν χαλκὸν ἀπὸ ἄλλα ξένα παρασκευάσματα καὶ συγκεκριμένως 30 ο)ο περισσότερον ἀπὸ τὸν Γαλλικὸν πολτὸν Σλέζινγκ, ὥστε ἀναλόγως νὰ κάμουν τὸν λογαριασμὸν των. Ἡ Περοσπορίνη εἶναι τελείως ὁμοιογενὴς καὶ λιανοτριμμένη οὕτως ὥστε ἡ διάλυσις της ἐντὸς τοῦ νεροῦ εἶναι ταχίστη, καὶ οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει ποτὲ νὰ καοῦν τὰ φύλλα.

ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΕΛΛ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ-33, ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: ΟΞΕΑΛ, 'Αθήνας -- Τηλέφωνον Ν. 6-89

ΑΠΟΘΗΚΑΙ:
ΑΘΗΝΑΙ: Παλινός σταθμός Θησείου
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: 20 'Οδός 'Αριστείδου
και δόδος 'Αγ. Διονυσίου

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ
Είς πάσας τὰς πόλεις τῆς
'Ελλάδος.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΥΑΛΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΥΑΛΟΠΙΝΑΚΕΣ: Κοινά, 'Επιστεγάσεως και 'Αδιαφανείς (MAT)

ΕΙΔΗ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Φιάλαι γυμνά: Κονιάκ, Οίνου, Λικέρ, Ζύ-
θου, 'Αεριούχων Ποτών, Μεταλλικών
'Υδάτων, Φαρμακείου, Βάζα Μαρμελάδας.
Γαλόνια Γυμνά και Πλεκτά.
Δαμιτζάναι Πλεκτά. **Παγωνιέροι** Πλεκτά.
Βαρελάκια Γυμνά και Πλεκτά.

ΕΙΔΗ ΛΕΥΚΗΣ ΥΑΛΟΥ:

Ποτήρια 'Υδατος, Οίνου, Ζύθου, Λικέρ, Ρακίς,
Ούζου. — **Φιάλαι** Τραπέζης και Νυκτο-
φιάλαι. — **Κανάτια.** — **Φρουτιέρες** και
Σαλατιέρες. — **Πιατέλλα.** — **Δισκά-
κια.** — **'Αλατοδοχεύα.** — **Γλυκοδο-
χεύα.** — **Μελανοδοχεύα.** — **Βεντούζες.**
'Εσωκάνδηλα. — **'Ανθοδοχεύα.** —
Λάμπαι. — **Λαμποδοχεύα.** — **Λαμ-
πόγυαλα.** — **'Αμπαζούρ.**

Τιμοκατάλογοι αποστέλλονται δωρεάν τῷ αἰτούντι

Διὰ τῆς Περοσπορίνης καταπολεμῶνται ἐκτὸς τοῦ Περονόσπορου τῆς ἀμπέλου καὶ ὅλοι οἱ Περονόσποροι τῶν ἄλλων φυτῶν, π. χ. τῆς πατάτας τῶν κρομμυδιῶν, ὡς καὶ διάφοροι ἄλλαι παθήσεις δένδρων καὶ φυτῶν, ὡς ἡ ἐνίστασις τῶν φύλλων τῆς Ροδακινέας, τῆς 'Αμυγδαλῆς, ἡ βοῦλα τῆς Μηλέας, ἡ ἀσθένεια τῶν φυτωρίων τοῦ καπνοῦ κτλ.

'Επιπροσθέτως ὅταν εἰς 100 ὀκάδας πολτοῦ Περοσπορίνης προστεθοῦν 40 δράμια μόνον Κολλοειδοῦς θείου καταπολεμᾶται δι' ἐνὸς καὶ μόνου ψεκασμοῦ ὁ Περονόσπορος καὶ τὸ 'Ωίδιον (στάχτη). Τοιαῦτα φυαλλίδια με Κολλοειδὲς θεῖον ζητήσατε ἐπίσης ἀπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς 'Εταιρίας Λιπασμάτων. Πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ κάμνητε αὐτὴν τὴν δοκιμὴν, διότι ὅταν πεισθεῖτε περὶ τῆς

ἀποτελεσματικότητος τοῦ Κολλοειδοῦς θείου ἐναντίον τῆς στάχτης τῆς ἀμπέλου, θὰ ἔχετε μεγίστην οἰκονομίαν εἰς ὕλικόν, καὶ ἰδίως εἰς ἐργατικά, θὰ καταργήσητε δὲ τελείως τὰ θειαφίσματα καὶ ὅλους τοὺς παρεμφερεῖς μπελάδες.

'Επίσης ὅταν εἰς τὸν πολτὸν Περοσπορίνης προσθέσετε 100 δράμια ἀρσενικοῦ μολύβδου (εἰς σκόνιν) καταπολεμᾶτε ταυτόχρονως τὸ σκουλίκι τῆς ἀμπέλου, τὸ σκουλίκι τῶν μηλεῶν καὶ ἀπηδεῶν κτλ.

Τόσον διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ Κυλλοειδοῦς θείου, ὅσον καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἀρσενικοῦ μολύβδου ἐντὸς τῆς Περοσπορίνης, ζητήσατε εἰδικὰς ὁδηγίας ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν 'Αγροτικοῦ Ταχυδρόμου — Σταδίου 33.

Θ. Α. Α.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Ὁ καθηγητὴς τῆς 'Ανωτ. Σχολῆς 'Εμπορικῶν Σπουδῶν κ'ριος Γ. Χαριτάκης, πρῶην ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας, μᾶς γράφει μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

Δεχθῆτε παρακαλῶ τὰ συγχαρητήριά μου διὰ τὴν ἐπιμονὴν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπιτυχίαν μετὰ τὴν ὁποίαν διεξάγετε τὸν ἀγῶνα σας διὰ τὴν διάδοσιν τῶν χημικῶν λιπασμάτων. Ἡ ἐπέκτασις τῆς σιτοπαραγωγῆς ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν διάδοσιν τῶν λιπασμάτων, καὶ ἐργαζόμενοι ὑπὲρ αὐτῆς παρέχεται σπουδαίαν ἐκδούλευσιν εἰς τὴν Χώραν.

Τὸ 6-8-8 ἐχρησιμοποίησα εἰς τὸν μικρόν μου κῆπον στὴ Κηφισσίᾳ μετὰ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα.

Ἐν 'Αθήναις 22 Ἰανουαρίου 1928.

Μετὰ τιμῆς
Γ. Χαριτάκης

— ◀ ◻ ◻ ◻ ▶ —

ΚΑΠΑΝΔΡΙΤΙΟΝ τῇ 29 Ἰανουαρίου 1928

Κύριε Διευθυντά,

'Εφέτος εἰς τὴν περιφέρειάν μας ἐγένετο τριπλασία χρῆσις λιπασμάτων τῆς ὑμετέρας 'Εταιρίας ἀπὸ τῆς περυσινῆς. Οἱ γεωργοὶ σχεδὸν ὅλοι τῆς περιφερείας οἱ ὅποιοι πρὸ τεσσάρων ἐτῶν περίπου δὲν ἐγνώριζον τί ἐστὶ ἡ λέξις «λίπασμα», καίτοι εὗρισκοντο πλησίον τοῦ ἐργοστασίου παραγωγῆς, σήμερον ἐννόησαν πολὺ καλὰ ὅτι ἄνευ λιπάσματος οὔτε εἰς κόκος σίτου δὲν πρέπει νὰ σπαρθῇ. 'Ακούω νὰ λέγεται μεταξύ τῶν ὅτι οὐδέποτε ἐγνώρισαν εἰς τοιαύτην ἐποχὴν νὰ ἔχουν φθάσῃ τὰ σπαρτὰ εἰς 25 πόντους ὕψος καὶ νὰ ἔχουν τελείως πυκνωθῇ ἀπὸ τὸ πολὺ ἀδέλφωμα ἡ περιφέρειά μας καὶ δὴ τὸ χωρίο μου, οὐδέποτε παρήγαγε τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν κατανάλωσιν τοῦ σίτου, ἀλλὰ μόλις ἤρχετο ὁ Φεβρουάριος εἰσήγαγε ἄλευρα ἐκ τῶν ἀλευρομύλων τοῦ Πειραιῶς, ἕνεκα τούτου πάντες οἱ γεωργοὶ εὗρισκοντο εἰς ἀπελπισίαν ἐργαζόμενοι καθ' ὅλον τὸ ἔτος καὶ μὴ ἀνταμοιβόμενοι. Ἡ ἐσοδεία ὁμῶς τοῦ 1926, ἡ οὐδέποτε ἀναμενομένη εἰς τὸν τόπον μας, προερχομένη ἐκ τῆς χρήσεως τῶν λιπασμάτων, τοὺς ἐνεθάρυνε ἀρκετὰ φθάσασα τὸ ἕνα εἰς τὰ 8-10, καὶ οὕτω ἡμεῖς οἱ ὅποιοι ἀγοράζαμεν ἄλευρα ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον, ἐκάστου ἔτους, μεταχειρισθέντες τὰ λιπάσματα «Πετεινὸς» τῆς ὑμετέρας ἐταιρίας, εὗρισκόμεθα σήμερον πωληταὶ ἰκανοῦ ποσοῦ σίτου καὶ ἂν λάβομεν ὑπ' ὄψιν τοῦ παρελθόντος τὴν ἀπόδοσιν μετὰ τὴν μεγαλειτέραν ἐφετεινὴν χρῆσιν λιπασμάτων θὰ εὐρεθῶμεν πωληταὶ τοῦλάχιστον 250,000 ὀκ. σίτου. Ἀπορῶ δὲ πῶς εὗρισκοντο εἰς τὴν 'Ελλάδα γεωργοὶ ἀγνοοῦντες ἢ μὴ κατανοοῦντες τὴν ὠφελιμότητα καὶ τὰ θαύματα τῶν λιπασμάτων τούτων.

Γεωργοὶ ζυγνήσατε. Ἄν φοβῆσθε μήπως χαλάσετε τοὺς ἄγρους σας δοκιμάσετε εἰς τὸ ἄκρον ἐνὸς ἄγρου τὰ ἀνωτέρω λιπάσματα διὰ νὰ πειθῆτε καλλίτερον.

Διατελῶ μεθ' ὑπολήψεως

Δ. Γ. Οἰκονόμου

— ◀ ◻ ◻ ◻ ▶ —

ΑΤΑΛΑΝΤΗ, 7 Δεκεμβρίου 1927.

'Απὸ μικρᾶς μου ἡλικίας εἶμαι κηπουρὸς καὶ ἔχω ἰδιόκτητον κῆπον ἐν 'Αταλάντῃ περὶ τὰ εἴκοσι στρέμματα

Εἰς τὸν κῆπον αὐτὸν ἀπὸ ἀνέκαθεν μεταχειρίζομαι κοπρίαις εἰς τὰ διάφορα ζαρζαβατικά καὶ εἰς τὴν πατάταν, καὶ μοῦ ἐφαίνοντο ἁστέια τὰ λόγια τοῦ κ. Βασιλείου Κόκκινου ὁ ὁποῖος ἀπὸ τριετίας κάθε λίγο καὶ λιγάκι ἤρχετο εἰς τὸ περιβόλι μου καὶ μοῦ ἔλεγε νὰ μεταχειρισθῶ λιπάσματα. Ἀφοῦ μετὰ τὰς ἐπισκέψεις του τὰς συχνὰς καὶ μετὰ τὰ λόγια του διὰ τὰ λιπάσματα τῆς 'Ελλ. 'Εταιρίας μοῦ ἐγίνετο τσάμικος ταμπάκος ἐπῆρα λιπάσματα ἀπὸ τὸν κ. Κόκκινον πέρυσι καὶ πραγματικῶς εἶδα ἀποτελέσματα μεγαλειτέρα ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ μοῦ ἔλεγε ὁ κ. Κόκκινος. Ἀπὸ τῶρα δὲ καὶ εἰς τὸ ἑξῆς οὔτε μία σπιθαμὴ τόπο δὲν θὰ ἀφίνω χωρὶς λιπάσματα. Τὸ γράμμα μου αὐτὸ σᾶς τὸ στέλλω διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω καὶ σᾶς καὶ τὴν 'Ελλην. 'Εταιρίαν ποῦ ἔχει τέτοια λιπάσματα καὶ διὰ νὰ τὸ βάλετε εἰς τὴν ἐφημερίδα διὰ νὰ ἰδῇ καὶ ἄλλος κόσμος τὴν ἡμέραν μετὰ τὰ λιπάσματα.

Δὲν ξεύρω γράμματα πολλὰ διὰ νὰ σᾶς γράψω τὰ θαύματα ποῦ εἶδα ἀπὸ τὰ λιπάσματά σας. Σᾶς εὐχαριστῶ καθὼς καὶ τὸν κ. Κόκκινον ποῦ με συνεβούλευσε νὰ μεταχειρισθῶ τὰ λιπάσματά σας.

'Αθανάσιος Τσάπαλης

— ◀ ◻ ◻ ◻ ▶ —

ΕΝ ΑΘΑΝΑΤΗ ('Αγυῖας Θεσσαλίας) τῇ 30(1)28

Τῇ συστάσει τοῦ κ. Ἀποστόλου Δ. Τερλιμπάκου ἀντιπροσώπου ἡμῶν ἔκαμα χρῆσιν τῶν λιπασμάτων σας ἐφέτος εἰς τὴν πατάταν μου καὶ πράγματι εἶδα καλὰ ἀποτελέσματα παρ' ὅλην αὐτὴν τὴν ξηρασίαν ἀναλόγως τῶν ἄλλων συγχωριανῶν μου εἶμαι πολὺ εὐχαριστῆμένος ἐπεὶ 1000 ὀκ. τὸ στρέμμα ἐνῶ ἄλλοι πολὺ ὀλιγώτερος.

'Επίσης ἔκαμα χρῆσιν καὶ εἰς τὸ καλαμπόκι μαζί με φασόλια τοῦ τύπου 0-12-6 ὁπότε δυστυχῶς τὸ καλαμπόκι μου δὲν ἐγίνετο ὡς ἐφ' ἂνταζομένη καίτοι στὴν ἀρχὴ ἐπαρουσίασε μεγάλην διαφορὰν κατὰ τὸ φύτρωμα καὶ τὴν ἀνάπτυξιν, κατόπιν ὁμῶς ἐμεινε σὺν ζεματισμένῳ, τί ἀκριβῶς συνέβη δὲν γνωρίζω καὶ ποῖον εἶναι τὸ λάθος μας δὲν κατορθώσαμε νὰ καταλάβωμεν, ὁπότε σᾶς παρακαλοῦμε πολὺ ὅτι σχετικῶς γνωρίζετε ἐξηγήσατέ μας καὶ ὁδηγήσατέ μας ὅπως εἰς τὸ μέλλον μὴ παρουσιασθοῦν τοιαῦτα λάθη καθότι εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου μας γίνεται ἀρκετὴ καλλιέργεια ἀραβοσίτου καθὼς καὶ ἄλλων δημητριακῶν κλπ.

'Αλέξιος Εἰδοῦ. Εὐσταθίου

— ◀ ◻ ◻ ◻ ▶ —

ΕΝ ΒΛΑΧΙΩΤῇ, τῇ 21 Δεκεμβρίου 1928

Θὰ ἔκαμα μεγάλην παράλειψιν νὰ μὴν ἐκφράσω δημοσίᾳ διὰ τοῦ ἐντίμου φύλλου Σας τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς τὸν ἐν Σκόλα Λακεδαιμόνος ἀντιπροσώπου τῆς 'Ελλ. 'Εταιρίας Χημ. Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων κ. Γεώργ. Θ. Μπόμπολην καὶ εἰς αὐτὴν τὴν 'Εταιρίαν ἡ ὁποία μετὰ τὰ θαυμάσια λιπάσματά της τιμᾷ τὴν 'Ελληνικὴν Βιομηχανίαν καὶ τὴν ἔκαμε στὸ εἶδος αὐτὸ ἀυναγώνιστη. Ἀπ' τὴν ἐπιμονὴν τοῦ καὶ τῆς συμβουλῆς τοῦ πείσθηκα δοκιμαστικῶς νὰ λιπᾶνω ἐφέτος τὰ δένδρα (πορτοκαλιές—λεμονιές) τοῦ περιβολιοῦ μου στὸ χωρίον Βλαχιώτῃ μετὰ τὸν τύπον 6-8-8.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ & ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Κεφάλαιον ἐξ ολοκλήρου καταβεβλημένον Δραχ. **13.000.000.—**

Κεφάλαια αποθεματικά και κρατήσεις **44.264.423**

ΕΔΡΑ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Σταδίου 33. ΑΠΟΘΗΚΑΙ: ἐν Ἀθήναις Παλαιὸς σιδηροδρομικὸς σταθμὸς Θησείου.

Ἐν ΠΕΙΡΑΙΕΙ ὁδὸς Ἀριστείδου 20. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τοῦ Κράτους.

Κατασκευάζονται εἰς τὰ ἐργοστάσια της φωσφορικά και σύνθετα λιπάσματα, θεικὸν δξύ, ὑδροχλωρικόν, νιτρικόν, θεικὸς σίδηρος, και περσπορίνη κτλ. Εἰς τὸ εἰδικὸν δὲ ἐργοστάσιον ΥΑΛΟΥΡΓΙΑΣ κατασκευάζονται δαμιτζάναι, ριάλαι, διάφορα ἐπιτραπέζια εἶδη (ποτήρια) ὑαλοπίνακες (τζάμια) κλπ.

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

Τύποι Λιπασμάτων	Ὁ τόννος 1000 κιλά ἡμίσακκα μονά	Παρατηρήσεις διὰ τὴν χρησιμοποίησιν
Α. Φ. Κ.	Λίραι Σελίνια	Α'. Κανονικῶν συνθέτων Χημ. Λιπασμάτων.
0-16-0	3 5)-	=Πρὸς συμπλήρωσιν κόπρου πρὸς 5-10 ο/ο τοῦ βάρους τῆς κόπρου.
0-12-6	4 13)-	=Δι' ὄσπρια, τριφύλλια και συμπλήρωσιν κόπρου διὰ τὰ καλιόφιλα φυτά.
4-12-3	7 7)-	=Διὰ δημητριακά, ἀραβόσιτον και διὰ τὰ φυτὰ τῆς ἀροτραίας καλλιέργειας.
4-10-5	7 8)-	=Δι' ἄμπελον, σταφιδάμπελον, ἐλαίαν, ὀπωροφόρα και παντὸς εἶδους δένδρα.
4-10-10	7 18)-	=Διὰ πατάταν, καπνὸν, ἑσπεριδοειδῆ, κηπουρικά, δι' ἄνθη και ἐν γένει δι' ὅλα τὰ πολύτιμα φυτά.
6-8-8	9 -)-	=Διὰ σπορεῖα ἐν γένει (καπνοῦ, ντομάτας κλπ.) κακοχειμωνιασμένα σιτάρια, κριθάρια κλπ. (λίπασμα ἐπιφανείας).
7-7-3	9 10)-	Β'. Ἀπλῶν λιπασμάτων
15-0-0	Αἱ τιμαὶ δι-	=Νίτρον
20-0-0	δονται δι' ἄλ-	=Θεικ. Ἀμμωνία
0-0-48	ληλογραφίας	=Θεικὸν κάλι
		Ἡ χοῆσις τῶν ἀπλῶν λιπασμάτων παρουσιάζει δυσκολίας και ἐνέχει κινδύνους ἀποτυχιῶν.

ΤΙΜΑΙ ΠΕΡΟΣΠΟΡΙΝΗΣ

Εἰς δοχεῖα τῶν 20 κιλῶν πρὸς λίρας Ἀγγλίας 26.10 ὁ τόννος

» » » 10 » » » 27.17 »

» » » 5 » » » 29.15 »

Αἱ ἄνω τιμαὶ ἐννοοῦνται δι' ἐμπόρευμα παραδοτέον εἰς τὸ ἐν Πειραιεὶ Ἐργοστάσιόν μας.

Ἡ πληρωμὴ γίνεται εἰς Λίρας δι' ἐπιταγῆς ἐπὶ Λονδίνου. Ὅσοι ὅμως προτιμοῖν νὰ πληρώνουν εἰς δραχ. δὲν ἔχουν παρὰ νὰ μετατρέσιν τὰς λίρας τοῦ τιμολογίου εἰς δραχμὰς πρὸς 370 δραχμὰς ἐκαστὴν λίραν.

Π. χ. ὁ τύπος 6-8-8 τιμᾶται λίρας 9 ὁ τόννος, ἥτοι λίρας 9 πρὸς 370 δραχμὰς τὴν λίραν δραχ. 3330 ὁ τόννος. Ὁ αὐτὸς τρόπος πληρωμῆς ἐφαρμόζεται και διὰ τὰς ἐπὶ πιστώσει πωλήσεις.

Οἱ σάκκοι εἶναι σφραγισμένοι μὲ τὴν μεταλλίνην σφραγίδα. Ἡ περιεκτικότης τοῦ λιπάσματος εἶναι ἡγγυημένη, ἐφ' ὅσον ἡ σφραγίς εἶναι ἀπαραβίαστος.

Οἱ ἀντιπρόσωποί μας ὑποχρεοῦνται νὰ πωλῶσιν εἰς τὰς ἄνω τιμὰς τοῦ τιμολογίου μας, ἐπηυξημένας μόνον μὲ τὰ ἔξοδα μεταφορῶν ἀπὸ τὰ ἐργοστάσια τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸν τόπον τῆς παραδόσεως τοῦ λιπάσματος.

Ἀποτελέσματα θαυμάσια!! Τὰ δένδρα ξανάνοισαν. Ἀπόδοσις σὲ ποιότητα και ποσότητα ἀπίστευτη. Γιὰ νὰ πεισθῆτε και σεῖς και ὅποιος ἄλλος τυχὸν ἀπιστος ὦμας, δέτε τὴν φωτογραφίαν ποὺ Σᾶς στέλλω. Ἀπὸ ἕνα φετεινὸ κλαδί, βλαστάρι ἀκόμη, κρέμονται 37 μὲ ἀκρίβεια πορτοκάλια. Τὰ δένδρα γέρνουν ἀπὸ τὸ βάρος τῶν παρτοκαλιῶν και τῶν λεμονιῶν.

Κοιμᾶς Χιώτης

Σ. Α. Τ.— Τὴν φωτογραφίαν ταύτην δὲν δημοσιεύο-

μεν διότι δὲν εἶναι ἐπιτυχής.

—♦♦♦♦♦—

ΕΝ ΑΣΛΑΝΑΓΑ τῇ 25 Ἰανουαρίου 1928

Μετεχειρίσθην ἐφέτος τὰ λιπάσματα τῆς ΑΕΕΧΠΛ πεισθεὶς ἀπὸ τὸν φίλον μου γεωργὸν Κωνσταντῖνον Γ. Μυστρώτην, ὁ ὁποῖος εἶναι και συνδρομητὴς σας, εἰς τὰς σταφιδάμπελους και ἔλαβα διπλάσιον σχεδὸν εἰσόδημα ἀπὸ τὰς ἄλλας φορές.

Ἀπόστ. Ρουσόπουλος

